

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
Gedimino pr. 17, Vilnius

2019-02-27 Nr. 19R - 436

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS IKITEISMINIO ADMINISTRACINIŲ GINČŲ NAGRINĖJIMO TVARKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1031 4, 7, 9, 11 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. 18-12805(2)

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), pagal kompetenciją išnagrinėjusi teikiamą Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4, 7, 9, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. 18-12805(2) (toliau – įstatymo projektas), teikia savo pastabas:

1. *Dėl Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 4 straipsnio papildymo nauja 6 dalimi (įstatymo projekto 1 straipsnis).* Vadovaujantis Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi, 4 straipsnio 1 dalimi, Komisija yra nepriklausoma ikiteisminė institucija, ikiteismine tvarka nagrinėjanti skundus (prašymus) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje. Komisija nėra viešojo administravimo institucija, viešojo administravimo įgaliojimai jai nesuteikti ir viešojo administravimo funkcijų ji nevykdo, o vykdydama administracinių ginčų sprendimo funkciją, veikia kaip nepriklausomas kvaziteismas.

2. *Dėl įstatymo projekto nuostatų, įpareigojančių Komisiją įteikti registruotąją pašto siuntą.* Vadovaujantis Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 12 straipsniu, Komisija skundą privalo išnagrinėti per 20 darbo dienų, prireikus motyvuotu Komisijos sprendimu bendras skundo nagrinėjimo terminas gali būti pratęstas dar 10 darbo dienų. Ypatingai trumpi administracinio ginčo nagrinėjimo Komisijoje terminai reikalauja iš bylos šalių aktyvaus dalyvavimo procese. Įstatymo projekto nuostatos, įpareigojančios Komisiją įteikti registruotąją pašto siuntą, suponuoja pareigą Komisijai įsitikinti, kad siunta tikrai įteikta, t. y. gauti iš paslaugos teikėjo įteikimą patvirtinančius dokumentus. Bylos šalims nesidomint skundo nagrinėjimo procesu, laiku neatsiimant registruotų pašto siuntų, Komisija neturėtų galimybės skundo išnagrinėti įstatymo nustatytu laiku, būtų pažeistas proceso operatyvumo ir ekonomiško principai. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome įstatymo projekto nuostatas, įpareigojančias Komisiją įteikti registruotąją pašto siuntą, pakeisti į įstatymo projekto nuostatas, įpareigojančias Komisiją išsiųsti registruotąją pašto siuntą.

Atkreipiame dėmesį, kad įstatymo projekte numatyta prievolė įteikti (išsiųsti) dokumentus kaip registruotą pašto siuntą žymiai padidins Komisijos pašto išlaidų sąnaudas.

Komisijos pirmininkas

Vytautas Kurpuvesas

Arvydas Overlingas, tel. 8 647 17 625, (8 5) 2684 050, el. p. arvydas.overlingas@lagk.lt

LIETUVOS
ADVOKATURA

Duomenys kaupiami Juridinių asmenų registre, kodas 300099149, Tiltų g. 17, LT-01101 Vilnius, www.advokatura.lt
Tel. +370 5 262 4546, faks. +370 5 212 1859, el. p. la@advokatura.lt, a. s. SEB bankas LT877044060001030612

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
El. paštas: kristina.semene@sumin.lt

2019-03-06 Nr. 181

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADVOKATŪROS ĮSTATYMO NR. IX-2066 PAPILDYMO 44¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos advokatūra, susipažinusi su įstatymų pakeitimo projektais¹ (toliau – įstatymų projektai) ir aiškinamuoju raštu, tame tarpe ir Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 papildymo 44¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Projektas) ir įvertinusi jo atitiktį advokatų veiklą reguliuojantiems teisės aktams bei poreikį keisti esamą teisinį reguliavimą, nepitaria Projekto įgyvendinimui ta apimtimi, kuri tiesiogiai susijusi su advokatų profesine veikla. Atsižvelgiant į tai, Lietuvos advokatūra savo kompetencijos ribose toliau nurodo šią poziciją pagrindžiančius argumentus bei teikia pastabas dėl techninių Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinės sistemos (toliau – E. pristatymo sistema) veikimo sąlygų.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TIKSLO IR TAIKymo SRITIES

Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad įstatymų projektų tikslas – įteisinti vieną elektroninį langelį valstybės mastu ir padidinti viešojo sektoriaus efektyvumą modernizuojant ir skaitmeninant procesus. Numatyta sukurti teisinės prielaidas, kad visas viešojo administravimo sektoriaus subjektų, teismų ir kitų valstybės institucijų susirašinėjimas su asmenimis, pirmiausia būtų vykdomas elektroninių ryšių priemonėmis per E. pristatymo sistemą. Šiuo atžvilgiu pastebėtina, kad į Lietuvos praktikuojančių advokatų sąrašą įrašyti advokatai nėra laikytini viešojo administravimo sektoriaus subjektais. Advokatų teisinė padėtis, jų veiklos sąlygos ir tvarka reguliuojami Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymu (toliau – Advokatūros įstatymas). Advokatūros įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje apibrėžtos advokatų vykdomos funkcijos, tai yra advokatų vykdomos teisinės paslaugos – konsultacijos (patarimai teisės klausimais), teisinę reikšmę turinčių dokumentų rengimas, atstovavimas teisės klausimais, gynyba ir atstovavimas bylų procese. Pagal Advokatūros įstatymo 21 straipsnį advokatai nurodytas teisinės paslaugas gali teikti pasirinkdami vieną iš veiklos formų: individualiai, partnerystės pagrindais neįsteigę juridinio asmens arba kaip advokatų profesinę bendriją. Pagal teikiamų paslaugų pobūdį bei alternatyviai pasirinktinas veiklos formas, advokato veikla yra priskirtina laisvajai profesijai. Atsižvelgiant į šiuos aptartus požymius,

¹ Inicijuoti įstatymų pakeitimo projektai, susiję su viešojo sektoriaus dokumentų siuntimu naudojantis E. pristatymo sistema.

advokatams Advokatūros įstatymas nesuteikia valstybės tarnautojų statuso, taigi jie nėra valstybės aparato dalis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-395/2013). Todėl darytina išvada, kad nesuderinamai su Lietuvos advokatūros įstatymu bei teismų praktikoje aiškinamu advokatų profesiniu statusu nacionalinėje teisėje, advokatai ir jų vykdoma veikla yra įtraukiami į įstatymų projektų taikymo sritį, ir jie yra nepagrįstai traktuojami kaip viešojo administravimo subjektai, ignoruojant specifinį advokato laisvosios profesijos atstovo statusą, nepriskirtiną viešojo administravimo sektoriui. Šiuo atžvilgiu pastebėtina, kad įstatymų projektų iniciatorius aiškinamajame rašte nurodytu tikslu aiškiai apibrėžė įstatymų projektų taikymo ribas, t. y. E. pristatymo sistemą įdiegti ir pritaikyti vykdant viešojo administravimo paslaugas. Taigi, atsižvelgiant į įstatymų projektų taikymo sritį, advokatų įtraukimas į viešojo administravimo subjektų ratą laikytinas nepagrįstu ne tik advokato profesinės veiklos, tačiau ir įstatymų projektais siektino rezultato atžvilgiu, peržengiančiu siūlytino teisinio reguliavimo ribas.

DĖL PROJEKTO ATITIKTIES ADVOKATO PROFESINĖS VEIKLOS GARANTIJOMS

Įstatymų projektų iniciatoriaus netinkamas ir objektyviai nepagrįstas pasirinktų subjektų ratas Projekto įgyvendinimo atveju sukeltų neigiamų pasekmių šių subjektų *inter alia* advokatų profesinės veiklos garantijoms.

Projekto 44¹ straipsnio 1 ir 2 dalies normų formuluotės suponuoja išvadą, kad numatoma sukurti advokato ir valstybės institucijų, taip pat advokato ir jo kliento tarpusavio susirašinėjimui, dokumentų persiuntimui elektroninę platformą. Atitinkamai siekiama, kad advokatai rengiamus dokumentus siųstų ir gautų per E. pristatymo sistemą, o asmenys, įstaigos, įmonės ir organizacijos turėtų teisę informaciją, reikalingą advokato veiksams atlikti, perduoti advokatui pasirinktinai per E. pristatymo sistemą arba naudojant ir kitas elektroninių ryšių priemones. Šiuo teisiniu reguliavimu, atskleidus Projekto 44¹ straipsnio normų tekstinės išraiškos turinį, advokatui sukuriama pareiga turėti aktyvią paskyrą E. pristatymo sistemoje, kurios pagalba komunikuotų su valstybės institucijomis bei klientais, siųstų parengtus oficialius dokumentus. Lietuvos advokatūros įsitikinimu, šių aptartų Projekto nuostatų turinys yra nesuderinamas su Advokatūros įstatymu.

Pažymėtina, kad Advokatūros įstatymo 45 straipsnio 1 ir 2 dalyse įtvirtintas imperatyvus draudimas kliudyti advokatui bendrauti ar be pašalinių susitikti su klientu, nurodoma, kad advokato ir jo kliento susitikimo ar bendravimo duomenys negali būti panaudoti kaip įrodymai. Advokatūros įstatymo 46 straipsnio 5 dalyje taip pat numatyta viena pagrindinių advokato veiklos garantijų – informacijos, sudarančios advokato profesinę paslaptį apsauga, draudžiant viešai arba slapta susipažinti su advokato profesinę paslaptį sudarančia informacija ir ją naudoti kaip įrodymą. Šio straipsnio 5 dalis draudžia viešai arba slapta susipažinti su advokato profesinę paslaptį sudarančia informacija, kurią sudaro kreipimosi į advokatą faktas, sutarties su klientu sąlygos, kliento suteikta informacija ir pateikti duomenys, konsultacijos pobūdis bei pagal kliento pavedimą advokato surinkti duomenys, taip pat kitas advokato ir kliento bendravimo turinys. Paminėtos teisės normos įtvirtina kliento paslapties saugumą, kuri yra savitarpio pasitikėjimo ir tinkamo advokato funkcijų vykdymo būtinoji sąlyga, todėl

konfidencialumas yra pagrindinė ir svarbiausia advokato teisė ir pareiga, o visa kliento suteikta ir vykdant kliento pavedimą advokato gauta informacija yra saugoma kaip advokato profesinė paslaptis (Lietuvos advokatų etikos kodekso 8 straipsnio 1, 2 dalys). Kliento ir advokato susirašinėjimas atliekamas per E. pristatymo sistemą laikytinas konfidencialių advokato ir jo kliento santykių, profesinės paslapties atskleidimu. Lietuvos advokatūros įsitikinimu, advokato funkcijos, atliktinos per E. pristatymo sistemą, sukuria teises ir technines prielaidas galimam minėtų pamatinių advokato profesinės veiklos garantijų pažeidimui.

Aiškinamajame rašte pažymima, kad E. pristatymo sistemoje sudaroma galimybė formuoti, siųsti, priimti, išsaugoti ar kitaip tvarkyti elektronines siuntas, identifikuoti siuntėjus, gavėjus, jų atstovus, laiko žymomis fiksuoti elektroninių siuntų išsiuntimą, pristatymą, gavimą, taip pat užtikrinamas elektroninių siuntų turinio konfidencialumas ir susirašinėjimo slaptumas. Visgi Projekto iniciatorius nenumato būdų ir priemonių, kaip E. pristatymo sistemos duomenų saugykloje būtų apsaugomas kliento į advokatą kreipimosi faktas, perduodamos elektroninės siuntos turinys bei su jos perdavimu susijusi informacija – asmenų identifikavimo duomenys. Pažymėtina, kad sistema nėra apsaugota nuo neteisėto tiek valdžios institucijų, tiek trečiųjų asmenų valdymo ir tvarkymo, taip pat sistemoje kaupiamų duomenų panaudojimo. Atsižvelgiant į advokato ir kliento santykius, kurie iš esmės yra privilegijuoti, įskaitant ir kreipimosi į advokatą faktą, korespondenciją, neatsižvelgiant į jos tikslus, yra privataus ir konfidencialaus pobūdžio (Europos Žmogaus Teisių Teismo 2000 m. rugsėjo 29 d. sprendimas byloje Foxley prieš Jungtinę Karalystę), valstybės institucijos privalo susilaikyti nuo bet kokių veiksmų ir iniciatyvų, kurie keltų grėsmę advokato ir kliento teisinių paslaugų sutartinių santykių fakto ir jo turinio atskleidimui.

DĖL E. PRISTATYMO SISTEMOS TECHNINIŲ TRŪKUMŲ

Advokatų veikla susijusi su asmenų atstovimu ir interesų gynyba ne tik teismuose, tačiau ir kitose valstybės institucijose. Šiuo metu procesiniai ir kiti su konkrečios bylos nagrinėjimo procesu susiję dokumentai elektroninių ryšių priemonėmis teismui pateikiami per Lietuvos teismų informacinės sistemos Viešųjų elektroninių paslaugų posistemį ir LITEKO integracinę sąsają. Kiekviena valstybinė įmonė, įstaiga, organizacija turi savo informacinę sistemą, elektroninio pašto adresą, per kuriuos asmenys oficialiai kreipiasi į bet kurį viešojo administravimo sektoriaus subjektą. Lietuvos advokatūros nuomone, E. pristatymo sistemos veikimas kartu su kitomis viešojo administravimo sektoriaus subjektų naudojamomis informacinėmis sistemomis, galimai neužtikrins įstatymų projektų aiškinamajame rašte deklaruojamų tikslų įgyvendinimo. E. pristatymo sistema turės tą pačią paskirtį kaip ir kitos šiuo metu egzistuojančios informacinės sistemos bei dubliuos šių sistemų funkcionalumą. Pažymėtina, jog paminėtų jau veikiančių informacinių sistemų sukūrimui, įdiegimui ir palaikymui buvo paskirti ir vis dar skiriami nemaži valstybės finansiniai ištekliai. Siūlomais įstatymų projektais ne tik neišsprendžiama, bet neįvertinta po E. pristatymo sistemos įdiegimo atsiranti jau veikiančių, komunikaciją su viešojo administravimo sektoriaus subjektais užtikrinančių, informacinių sistemų dubliavimosi problema. Projekte (44¹ straipsnyje) nurodoma, kad asmenys galės pateikti, taip pat gauti elektroninius dokumentus, t. y. komunikuoti su advokatais, teisingumo ministro nustatyta tvarka naudojant kitas elektroninių ryšių

priemonės. Taigi, abejotina, ar E. pristatymo sistema yra tinkamas instrumentas, skirtas užtikrinti informacijos perdavimo - gavimo sistemos centralizaciją, neišsprendžiant klausimo dėl jau veikiančių informacinių sistemų.

E. pristatymo sistemoje pastebimi ir kiti techniniai trūkumai. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nedetalizuojama, kaip dažnai turi būti prisijungiama prie E. pristatymo sistemos elektroninės pristatymo dėžutės, siekiant, kad naudotojas ne tik formaliai turėtų prieigą ją valdyti, tačiau ją aktyvuotų ir laiku gautų susipažintų su perduodama informacija. Taip pat Projekto iniciatoriui aiškinamajame rašte nurodžius, jog E. pristatymo sistema sudarys galimybes fiksuoti dokumento išsiuntimo, gavimo, perskaitymo laiko žymas, neaptariama, kuriuo iš šių atveju bus laikoma, kad dokumentas ir (ar) informacija adresatui yra įteikti tinkamai, t. y. kuris juridinis faktas yra įrodantis informacijos įteikimą.

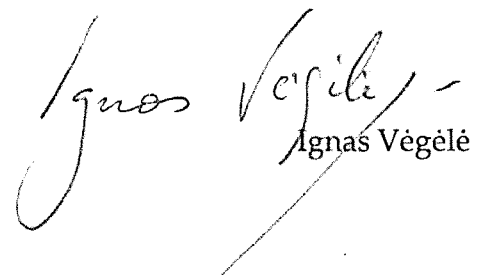
Dėl nurodytų aplinkybių, Lietuvos advokatūros manymu, įstatymų projektų įgyvendinimui pasirinktos teisinės ir techninės priemonės sukuria prielaidas ir toliau esamoms daugiafunkcinėms informacinėms sistemoms veikti atskirai. Todėl abejotina, ar įstatymų projektų rengėjas pasirinko tinkamą strategiją ir racionalią įgyvendinimo kryptį, išsamiai neišanalizavęs ir nenumatęs sistemos veikimo techninių ir funkcionavimo parametrų.

DĖL PROJEKTO VERTINIMO IR IŠVADŲ

Susipažinus su Projektu bei įstatymų projektų aiškinamuoju raštu, įvertinus galimas siūlytino teisinio reguliavimo pasekmes bei pateiktus argumentus, darytina išvada, kad E. pristatymo sistema būtų diegiama greta jau egzistuojančios informacinių sistemų įvairovės. Siūlytina atkreipti dėmesį į conceptualius įstatymų projektų trūkumus, nustatant ir apsisprendžiant dėl siūlomų pakeitimų ir galiojančio teisinio reguliavimo, informacinių sistemų lygiagretaus veikimo santykio.

Įstatymų projektų tikslas – efektyvinti viešojo sektoriaus subjektų veiklą, tačiau skaitmenizuojant procesus, negali konkuruoti bei prieštarauti advokato profesinę veiklą reguliuojantiems teisės aktams ir juose įtvirtintiems imperatyviems advokato profesinės paslapties apsaugos principams. Todėl Lietuvos advokatūra, reaguodama į Projektą, turi pareigą užtikrinti, kad advokatų veiklos pamatiniai principai turėtų ne tik deklaratyvią vertę, tačiau taip pat būtų užtikrintas realus jų įgyvendinimas ir paisymas. Dėl šios priežasties Lietuvos advokatūros įsitikinimu, turėtų būti atsisakoma keisti ir papildyti Advokatūros įstatymą 44¹ straipsniu, nenukrypstant nuo šiuo metu galiojančių advokatų veiklos teisės normų.

Advokatų tarybos pirmininkas

Ignas Vėgėlė

LIETUVOS
ANTSTOLIŲ
RŪMAI

15

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
El. p. sumin@sumin.lt
Originalas nebus siunčiamas

2019 02 28 Nr. S-~~35294~~32358
I 2019 02 13

DĖL PASTABŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS

Lietuvos antstolių rūmai susipažino su Susisiekimo ministerijos pateiktais išvadoms gauti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 111, 117, 121, 123, 124, 175¹, 604, 605 ir 624¹ straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 43¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektai) ir teikia šias pastabas.

Įstatymų projektais siūloma nustatyti, kad antstoliai vykdydami jiems priskirtas įstatymų funkcijas, parengtus elektroninius dokumentus siųstų ir gautų naudojant Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (toliau – E. siuntų pristatymo sistema).

Šiuo metu vykdymo proceso šalys antstoliui el. ryšių priemonėmis visus dokumentus ir informaciją turi teisę pateikti antstolio oficialiu el. pašto adresu arba per Vykdomosios bylos portalą (Antstolių informacinę sistemą), todėl manome, kad papildomos informacinės sistemos naudojimas tik apsunkins jau esamą vykdymo proceso šalių ir antstolio komunikavimą. Vykdomosios bylos portalas yra Antstolių informacinės sistemos dalis, todėl gaunami dokumentai registruojami, priskiriami į konkrečią vykdomąją bylą ir atliekami kiti būtini veiksmai automatinio būdu. Elektroninė vykdomoji byla (VBP) buvo kuriama siekiant optimizuoti dokumentų ir informacijos pateikimą antstoliui, o įstatymų projektais siūlomas dokumentų siuntimo procesas taps neaiškus, padidins antstoliui pareigą administruoti papildomą informacijos srautą.

Taip pat įpareigojimas naudotis E. siuntų pristatymo sistema pažeis antstolio, kaip fizinio asmens, asmens duomenų apsaugą. Nėra žinoma apie E. siuntų pristatymo sistemos funkcionalumą sukurti E. dėžutę, kur naudotojas būtų ne fizinis asmuo, o antstolis, kaip veiklą vykantis subjektas. Atkreipiame dėmesį, kad nesant tokios galimybės bus neužtikrinti antstolio kaip fizinio asmens duomenys. Antstoliui suteikęs įgaliojimą antstolių kontoros darbuotojui administruoti E. dėžutę, nebus užtikrinta, kad jam asmeniškai, kaip fiziniam asmeniui, adresuoti dokumentai nebūtų pasiekiami tretiesiems asmenims.

Jeigu būtų įteisinta alternatyva teikti dokumentus per E. siuntų pristatymo sistemą, manome turėtų būti sukurta integracinė sąsaja su Antstolių informacine sistema.

Apibendrinant, pažymime, kad įstatymo projektais siūlomas dokumentų teikimas per E. siuntų pristatymo sistemą padidins administracinę naštą vykdymo procese bei pažeis asmens duomenų apsaugos nuostatas (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (ES) 2016/679).

Valdytoja

Dovilė Satkauskienė

I. Matuolytė, el. paštas: indre@antstoliurumai.lt

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ARCHYVARO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Mindaugo g. 8, 03107 Vilnius, tel. (8 5) 265 1137, el. p. lvat@archyvai.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188697087

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

Nr.
Į 2019-02-12 Nr. 2-1182

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba (toliau – LVAT), susipažinusi su pateiktais derinti Lietuvos Respublikos įstatymų projektais, teikia pastabas pagal savo kompetenciją.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo 43¹ straipsnyje, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 34¹ straipsnyje numatoma, kad šie valstybės įgalioti asmenys sudaro elektroninius, o ne oficialiuosius elektroninius dokumentus. LVAT žiniomis, šie subjektai naudojami informacinėmis priemonėmis, kuriomis rengiami .pdf formato elektroniniai dokumentai (šie dokumentai nelaikytini oficialiaisiais elektroniniais dokumentais). Pagal dabar galiojančius Lietuvos vyriausiojo archyvaro teisės aktus, valstybės įgalioti asmenys elektronine forma turėtų rengti oficialiuosius el. dokumentus. Jei įstatymų projektuose liks dabar įrašyta nuostata, bus įteisinta praktika, kad viešojo sektoriaus subjektai rengia ir keičiasi oficialiaisiais el. dokumentais, o valstybės įgalioti asmenys – elektroniniais. Galima daryti prielaidą, kad tokio pobūdžio įstatyminio reglamentavimo pakeitimo siūlymai derinami prie subjektų naudojamos infrastruktūros.

Be to, nėra aišku, kodėl pagal Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 44¹ straipsnio 2 dalies nuostatas asmenys, teikiantys informaciją advokatams, turi pasirašyti **pažangiuoju** elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti kitais būdais, o asmenys, teikiantys informaciją antstoliams (43¹ straipsnio 3 punktas) – **kvalifikuotu** elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti kitais būdais. Nėra aišku, ar tokio pobūdžio siūlymai įstatyminio reglamentavimo aspektu derinami prie subjektų turimos infrastruktūros, ar remiantis kitais motyvais. Pastebėtina ir tai, kad LVAT neformuoja elektroninių parašų kūrimo ar naudojimo politikos, todėl ši pastaba vertintina vienodos praktikos formavimo aspektu.

Dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo skyriaus vedėja,
laikinais atliekanti Lietuvos vyriausiojo archyvaro funkcijas

Daiva Lukšaitė

Irma Dagė, tel. (8 5) 265 2247, el. p. i.dage@archyvai.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

5668975493871847.docx

Biudžetinė įstaiga
Lukiškių g. 2, LT-01512 Vilnius

Tel. (8 5) 239 0000
Faks. (8 5) 279 1481

El. paštas finmin@finmin.lt
<http://www.finmin.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai 2019- Nr.
I 2019-02-12 Nr. 2-1182

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Atsakydami į Jūsų 2019 vasario 12 d. raštą Nr. 2-1182 informuojame, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų dėl pateiktų įstatymų projektų neturime.

Ministerijos kancleris

Giedrius Rimša

S. Tallat-Kelpša, tel. 2390213 el. p. saulius.tallat-kelpsa@finmin.lt)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2019-02- Nr. 17.2.-

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ PAKETO

Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, susipažinusi su pateiktais derinti teisės aktų projektais Nr. 18-7981(3), Nr. 18-7992(3), Nr. 18-7984(3), Nr. 18-12806(2), Nr. 18-12805(2), Nr. 18-12802(2), Nr. 18-8002(3), Nr. 18-7997(3), Nr. 18-7988(3), Nr. 18-7999(3), Nr. 19-1551, Nr. 19-1554, Nr. 19-1552, Nr. 19-1556, Nr. 19-1557, Nr. 19-1558, Nr. 19-1559, Nr. 19-1560, Nr. 18-7995(3), jiems iš esmės pritaria ir pagal kompetenciją teikia šias pastabas.

1. Projektu Nr. 18-12803(2), be kitų siūlymų, yra siūloma Baudžiamojo proceso kodekso (toliau - BPK) 8¹ straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyti, kad elektroniniai procesiniai dokumentai turėtų būti pasirašomi ne „saugiu“, o kvalifikuotu elektroniniu parašu. Atkreiptinas dėmesys, jog įsigaliojus Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymui ir 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (toliau – Reglamentas), išskiriamos trys elektroninių parašų rūšys: elektroninis parašas (Reglamento 3 straipsnio 10 punktas), pažangusis elektroninis parašas (Reglamento 3 straipsnio 11 punktas) ir kvalifikuotas elektroninis parašas (Reglamento 3 straipsnio 12 punktas). Taigi, išbraukus žodį „saugiu“ ir jį pakeitus „kvalifikuotu“, nepaliekama galimybė naudotis elektroniniu parašu ir pažangiu elektroniniu parašu.

Reglamento 49 punkte numatyta, kad negalima atsisakyti pripažinti elektroninio parašo teisinės galios tik dėl to, kad parašas yra elektroninis arba kad jis neatitinka kvalifikuoto elektroninio parašo reikalavimų. Ši nuostata pakartota ir Reglamento 25 straipsnio 1 dalyje, nurodant, kad negalima atsisakyti pripažinti elektroninio parašo teisinės galios ir jo tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo procese tik dėl to, kad parašas yra elektroninis arba kad jis neatitinka kvalifikuoto elektroninių parašų reikalavimų.

Baudžiamosiose bylose procesiniai dokumentai rengiami kompiuterizuotai Integruotoje baudžiamojo proceso informacinėje sistemoje (toliau - IBPS). Baudžiamosios bylos duomenų tvarkymo elektronine forma ikiteisminio tyrimo metu tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2016 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 1V-67/I-31, 3 ir 4 punktuose numatyta, kad ikiteisminio tyrimo įstaigų, prokuratūrų ir teismų IBPS rengiami ir teikiami elektroniniai procesiniai dokumentai turi būti pasirašyti saugiu elektroniniu parašu ir kad IBPS naudojamas saugus elektroninis parašas elektroniniams procesiniams dokumentams turi tokią pat teisinę galią kaip ir parašas rašytiniuose dokumentuose ir yra leistinas kaip įrodinėjimo priemonė teisme.

Atsižvelgiant į tai nepritartina pateiktam siūlymui žodį „saugiu“ pakeisti į žodį „kvalifikuotu“, o paliktina formuluotė „elektroniniu parašu“.

2. Nepritartina projekto Nr. 18-12803(2) pasiūlymui beveik visus keičiamus BPK straipsnius papildyti žodžiais „šio Kodekso 8¹ straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka“. Manytina, kad pakankama pakeisti BPK 8¹ straipsnio 6 dalį apibrėžiant procesinių dokumentų įteikimo tvarką, o visi kiti pakeitimai laikytini pertekliniais.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

3. Projektu Nr. 19-1557 siūloma papildyti Prokuratūros įstatymą 4¹ straipsniu, kurio 1 dalyje nurodyta, kad prokurorai, atlikdami įstatymų jiems priskirtas funkcijas, rengia oficialius elektroninius dokumentus, kuriuos siunčia ir gauna per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą. Taip pat numatyta, kad prokurorai gali sudaryti galimybę asmenims parengti ir (ar) pateikti, taip pat gauti elektroninius dokumentus naudojant kitas elektroninių ryšių priemones. Tikslintina antrojo sakinio formuluotė aiškiau nurodant, ar prokurorai gali naudoti kitas elektroninių ryšių priemones ir kokia apimtimi. Atkreiptinas dėmesys, jog turi būti paliekama alternatyva prokurorams siųsti ir gauti elektroninius dokumentus naudojantis ir kitomis elektroninių ryšių priemonėmis. Šiuo metu naudojamosi IBPS, taip pat vykdomas projektas „Elektroninių paslaugų, skirtų fiziniams ir juridiniams asmenims ikiteisminio tyrimo vykdymo metu, sukūrimas“, kurio tikslas – sukurti elektroninių paslaugų portalą, leisiantį ikiteisminio tyrimo subjektams bei kitiems proceso dalyviams kurti, siųsti ir gauti su ikiteisminiu tyrimu susijusius dokumentus. Dėl šių priežasčių nepritartina siūlomai Prokuratūros įstatymo 4¹ straipsnio 1 dalies formuluotei.

Generalinis prokuroras

Evaldas Pašilis

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

Greta Bruzgienė, tel. 266 23 10, el. p. greta.bruzgiene@prokuraturos.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
El. p. sumin@sumin.lt

2019-02- Nr. (9.8-35) 6V-
Į 2019-02-12 Nr. 18-7995(3)

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2019 m. vasario 12 d. raštu Nr. 18-7995(3) pateiktus derinti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 23, 24, 25, 33, 52, 67, 70, 72, 74, 75, 76, 95, 99, 109, 112, 123, 124, 126, 133, 134, 135, 139, 141, 150, 158, 160 ir 161 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 8¹, 51, 101, 148, 182, 214, 218, 220, 236, 286, 310, 317, 319, 323, 324, 375, 385, 422 ir 430¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 37¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4, 7, 9, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 111, 117, 121, 123, 124, 175¹, 604, 605 ir 624¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 573, 574, 577, 585, 609, 616, 620, 622, 624, 637 ir 647 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 8, 14, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 35 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.73, 2.44, 2.49, 2.66, 6.166, 6.228⁷, 6.228¹⁴, 6.901, 6.991 ir 6.993 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 papildymo 44¹ straipsnių įstatymo, Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 43¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 papildymo 34¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 papildymo 4¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus Nr. VIII-1708 17, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 13, 17, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 12, 13, 14, 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau katu – Įstatymų paketas), pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus.

(2) Pažymėtina, kad Notariato įstatymo Nr. I-2882 papildymo 34¹ straipsniu įstatymo ir Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 papildymo 44¹ straipsnių įstatymo projektais (toliau kartu – Įstatymų projektai) notarams ir advokatams nustatoma pareiga elektroninius dokumentus siųsti ir gauti per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą. Taigi, Įstatymų projektais šiems laisvųjų profesijų atstovams (ūkio subjektams)¹ nustatoma pareiga

¹ Europos Sąjungos Teisingumo Teismas 1998 m. birželio 18 d. sprendime byloje Nr. C-35/96, *Europos Komisija v. Italijos Respublika* sprenddamas, ar laisvųjų profesijų atstovai vykdo ūkinę veiklą, yra išaiškinęs, jog tai, kad laisvųjų profesijų atstovai atlieka intelektualinio pobūdžio darbus, jų veiklai valstybė yra nustačiusi tam tikrus apribojimus ir siekiant verstis tam tikra profesija reikia atitikti reikalavimus, įtvirtintus nacionalinės teisės aktuose, nesudaro pagrindo

naudotis konkrečia, valstybės valdoma, informacine sistema dokumentams siųsti², tokiu būdu apribojant jų galimybę pasirinkti jiems tinkamiausią dokumentų siuntimo būdą, nebent alternatyvaus dokumentų siuntimo būdo pageidautų į ūkio subjektą besikreipiantis asmuo.

(3) Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymų paketo aiškinamajame rašte nėra pateiktos šiuos Įstatymų projektus paskatinusios priežastys, tuo atveju, jeigu Įstatymų projektais siekiama užtikrinti asmenų galimybę kreiptis į advokatus ar notarus per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, siūlome Įstatymų projektuose advokatams ir notarams nustatyti pareigą aktyvuoti savo darbinės elektroninio pristatymo dėžutes, tačiau nenustatyti įpareigojimo elektroninius dokumentus siųsti per šią sistemą.

(4) Norėtume atkreipti Jūsų dėmesį į Konkurencijos tarybos parengtas Viešojo administravimo subjektų sprendimų poveikio konkurencijai vertinimo gaires³. Šiomis gairėmis siūlytume vadovautis vertinant Susisiekimo ministerijos ruošiamų teisės aktų, kuriais yra reguliuojama ūkio subjektų veikla, galimą poveikį konkurencijai.

Tarybos narė, pavaduojanti pirmininką

Dina Lurje

Agnė Richard, tel. (8 5) 262 9578, el. p. agne.richard@kt.gov.lt

daryti išvados, jog laisvosios profesijos atstovas, atitinkantis minėtus požymius, nelaikytinas ūkio subjektu.

2 Įstatymų projektai numato galimybes dokumentus gauti ir kitais, asmenims, kurie kreipiasi į advokatus ar notarus, priimtinais būdais.

3 Prieiga per internetą: <https://kt.gov.lt/uploads/documents/files/news_2012-06-11_gaires.pdf>.

Originalas nebus
siunčiamas

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIAUS TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 11, 01103 Vilnius, tel. 8 706 63899, el. p. lygybe@lygybe.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188735591

Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministerijai

2019-02-16 Nr. (19)PAK-61)S-191

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1826 24, 27 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Informuojame ir primename, kad Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba teikiamam Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui (toliau – Įstatymo projektas) pastabų ir pasiūlymų neturi.

Atkreipiame dėmesį, kad ši išvada teikiama Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriui suteiktos kompetencijos ribose. Lygių galimybių kontrolierius yra Lietuvos Respublikos Seimo paskirtas ir Seimui atskaitingas pareigūnas, kuriam pavesta atlikti Lygių galimybių įstatymo bei Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo vykdymo priežiūrą. Lygių galimybių įstatymo 17 str. apibrėžta lygių galimybių kontrolieriaus kompetencija: Lygių galimybių kontrolierius, vadovaudamasis teisėtumo, nešališkumo ir teisingumo principais, šio įstatymo nustatyta tvarka tiria skundus, atlieka tyrimus savo iniciatyva ir teikia konsultacijas dėl paklausimų. Lygių galimybių kontrolierius atlieka nepriklausomus tyrimus, susijusius su diskriminacijos atvejais, ir nepriklausomas diskriminacijos padėties apžvalgas, skelbia nepriklausomas ataskaitas, teikia išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo, taip pat pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl teisės aktų tobulinimo ir lygių teisių įgyvendinimo politikos prioritetų, vykdo prevencinę ir švietėjišką veiklą, lygių galimybių užtikrinimo sklaidą. Lygių galimybių kontrolierius keičiasi turima informacija su kitomis Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis ir įstaigomis, tarptautinėmis organizacijomis.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė

Laima Vengalė-Dits, tel. 8 706 63997, el. p. laima.vengale@lygybe.lt

LIETUVOS NOTARŲ RŪMAI

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
El. p.: sumin@sumin.lt

2019-02-28 Nr. S- 113
I 2019-02-12 Nr. 2-1182

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Lietuvos notarų rūmai, išnagrinėję pateiktą išvadoms gauti Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Projektas), teikia pastabas ir pasiūlymus dėl šio Projekto.

Lietuvos notarų rūmai prieštarauja pateiktam derinti Projektui, kadangi minėtu Projektu nebus pasiekti jam keliami tikslai dėl šių priežasčių:

1. Lietuvos notarų rūmai jau yra sukūrę elektroninę sistemą – eNotaras informacinę sistemą, kurioje jau yra sukurti funkcionalumai atlikti notarinius veiksmus nuotoliniu skaitmeniniu notarinių paslaugų teikimo būdu, tvirtinti notarinius veiksmus elektroniniu būdu, notarinius veiksmus įforminti elektroniniu būdu, sukuriant elektroninius dokumentus, o taip pat kuri sudaro galimybę notarams teikti (išsiųsti) sukurtus elektroninius dokumentus klientams ir gauti klientų notarams siunčiamus elektroninius dokumentus, reikalingus notarinių veiksmų atlikimui, per eNotaras informacinę sistemą, todėl būtų neracionalu įstatymu įpareigoti notarus ir notarų klientus elektroninius dokumentus siųsti ir gauti per e.pristatymo informacinę sistemą, kai jau yra sukurta patogi (integruota kartu su notarinių veiksmų atlikimo nuotoliniu būdu elektronine sistema) notarams ir jų klientams naudoti eNotaras informacinę sistemą.

Notarų klientai per eNotaras informacinę sistemą nuotoliniu būdu „vieno langelio“ principu jau gali kreiptis į notarus dėl notarinių veiksmų atlikimo, pateikiant reikiamus elektroninius ar kitokius dokumentus notarinio veiksmo atlikimui, rezervuojant atvykimo laiką pas notarą, derinant notarinių veiksmų dokumentų projektus, o taip pat gauti notaro klientui teikiamus elektroninius dokumentus.

2. Lietuvos notarų rūmai investavo dideles pinigines lėšas eNotaras informacinės sistemos sukūrimui, kuri ir yra skirta atlikti notarinius veiksmus nuotoliniu skaitmeniniu notarinių paslaugų teikimo būdu bei notarams teikti (išsiųsti) sukurtus elektroninius dokumentus klientams ir gauti klientų notarams siunčiamus elektroninius dokumentus. Atkreiptinas dėmesys, kad šios elektroninės sistemos – eNotaras informacinės sistemos sukūrimui buvo panaudotos Lietuvos notarų rūmų piniginės lėšos, o valstybei nereikėjo investuoti biudžeto lėšų. Atsižvelgiant į tai, Projekte siūlomos įtvirtinti nuostatos pažeistų ekonomiškumo ir protingumo principus bei būtų neracionalu įpareigoti notarus naudoti e.pristatymo informacinę sistemą, kai jau yra sukurta ir naudojama notarų ir jų klientų eNotaras informacinė sistema, skirta notarams

10

teikti (išsiųsti) sukurtus elektroninius dokumentus klientams ir gauti klientų notarams siunčiamus elektroninius dokumentus.

Taip pat pažymėtina, kad tiek notarams, tiek Lietuvos notarų rūmams prisijungimas prie e.pristatymo informacinės sistemos kainuotų papildomų didelių investicijų, siekiant sukurti integracines sąsajas tarp jau sukurtos ir naudojamos eNotaras informacinės sistemos ir e.pristatymo informacinės sistemos.

3. Pažymėtina, kad naudojimasis Lietuvos notarų rūmų sukurta eNotaras informacine sistema notarams ir jų klientams yra nemokamas, notarams ir jų klientams sukurtų elektroninių dokumentų teikimas (siuntimas) ir gavimas yra neatlygintinis. Tuo tarpu yra numatyta, kad notarų ir klientų naudojimasis e.pristatymo informacinės sistemos paslaugomis būtų atlygintinis, o patirtas notarų išlaidas dėl atlygintinio elektroninių dokumentų siuntimo klientams per e.pristatymo informacinę sistemą pagal įstatymą turėtų kompensuoti notarų klientai, todėl asmenims padidėtų išlaidos už notarinių veiksmų atlikimą, susijusias su kompensacijų už elektroninių dokumentų persiuntimą mokėjimu, o tai taip pat pažeistų racionalumo ir protingumo principus, sukeltų notarų klientų nepasitenkinimą, susijusį su papildomų išlaidų sumokėjimu, susijusiu su elektroninių dokumentų persiuntimu per e.pristatymo informacinę sistemą.

4. Pažymėtina, kad notarų įpareigojimas elektroninius dokumentus siųsti ir gauti per e.pristatymo informacinę sistemą neįgyvendintų Projekto aiškinamajame rašte nurodyto tikslo – sukurti „vieną langelį“ asmenims, o jį net pažeistų. Įpareigojimas elektroninius dokumentus siųsti ir gauti per e.pristatymo informacinę sistemą – sukurtų du atskirus „langelius“, kuriais notari ir notarų klientai turėtų komunikuoti tarpusavyje dėl notarinių veiksmų atlikimo, t.y. asmuo, norėdamas kreiptis į notarą per skaitmenines priemones, turėtų naudotis tiek sukurta eNotaras informacine sistema, skirta tvirtinti notarinius veiksmus elektroniniu būdu, tiek e.pristatymo informacine sistema, elektroninius dokumentus persiunčiant klientams. Pažymėtina, kad toks dviejų atskirų informacinių sistemų naudojimas būtų nepatogus tiek notarams, tiek jų klientams.

Šiuo metu notarų klientai per eNotaras informacinę sistemą nuotoliniu būdu „vieno langelio“ principu jau gali kreiptis į notarus dėl notarinių veiksmų atlikimo, pateikiant reikiamus elektroninius ar kitokius dokumentus notarinio veiksmo atlikimui, derinant notarinio veiksmo dokumentų projektus, jau yra sukurtos techninės galimybės atlikti notarinius veiksmus nuotoliniu skaitmeniniu notarinių paslaugų teikimo būdu, tvirtinti notarinius veiksmus elektroniniu būdu, notarinius veiksmus įforminti elektroniniu būdu, sukuriant elektroninius dokumentus, teikti (išsiųsti) sukurtus elektroninius dokumentus klientams ir gauti klientų notarams siunčiamus elektroninius dokumentus. Taigi, Projekto aiškinamajame rašte nurodytas motyvas, kad šiuo metu asmenys negali oficialiai kreiptis į bet kurį viešojo sektoriaus subjektą per „vieną langelį“, ir kad tai yra nepatogu klientams, neatitinka realios situacijos notarų jų klientams teikiamų notarinių paslaugų per eNotaras informacinę sistemą santykiuose.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, siūlytume pakeisti siūlomą Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektą, numatant, kad notari gali elektroninius dokumentus siųsti ir gauti per įvairias elektronines sistemas, o ne tik privalomai per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, Projekto 34¹ str. išdėstant taip: „Notari elektroninius dokumentus gali siųsti ir gauti per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, per notarų informacinę sistemą arba per kitas elektroninių ryšių priemones“.

Notarų rūmų prezidentas

Marius Stračkaitis

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187,
el. p. info@teismai.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
(teikiama per TAIS)
El. p. kristina.semene@sumin.lt

2019-03-08 Nr. 4R-354-(1.25)
[2019-02-12 Nr. 2-1182]

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ, SUSIJUSIŲ SU E. PRISTATYMO SISTEMA

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija), išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 23, 24, 25, 33, 52, 67, 70, 72, 74, 75, 76, 95, 99, 109, 112, 123, 124, 126, 133, 134, 135, 139, 141, 150, 158, 160 ir 161 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 8¹, 51, 101, 148, 182, 214, 218, 220, 236, 286, 310, 317, 319, 323, 324, 375, 385, 422 ir 430¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 37¹ straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau – Teismų įstatymo pakeitimo įstatymas), Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4, 7, 9, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 111, 117, 121, 123, 124, 175¹, 604, 605 ir 624¹ straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – CPK pakeitimo įstatymas), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 573, 574, 577, 585, 609, 616, 620, 622, 624, 637 ir 647 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 8, 14, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 35 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.73, 2.44, 2.49, 2.66, 6.166, 6.228⁷, 6.228¹⁴, 6.901, 6.991 ir 6.993 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 papildymo 44¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 43¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 papildymo 34¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 papildymo 4¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus Nr. VIII-1708 17, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 13, 17, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 12, 13, 14, 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai), pagal kompetenciją teikia pastabas dėl siūlomų teisinio reguliavimo priemonių ir jų taikymo pasekmių.

Administracijos vertinimu, atlikta Įstatymų projektų nuostatų analizė sudaro pagrindą daryti išvadą, kad Įstatymų projektų nuostatose nėra aiškiai ir tiksliai išreikšta pozicija dėl procesinių dokumentų teikimo elektroninių ryšių priemonėmis, kuri dėstoma Įstatymų projektų aiškinamajame rašte (toliau – aiškinamasis raštas), taip pat kurią Administracija yra išreiškusi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2019 m. sausio 17 d. organizuotame suinteresuotų institucijų pasitarime (toliau – pasitarimas), kuriame siekta suderinti esmines Įstatymų projektų nuostatas.

LIETUVOS
TEISMAI

Pakartotinai pažymėtina (šià poziciją Administracija išdėstė 2018 m. rugpjūčio 10 d. rašte Nr. 4R-1217-(6.6) „Dėl teisės aktų projektų, susijusių su E. pristatymo sistema“ Susisiekimo ministerijai, 2018 m. rugsėjo 24 d. rašte Nr. 4R-1435-(1.13) „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.49 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto derinimo“ Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai, Administracijos 2018 m. lapkričio 28 d. rašte Nr. 4R-1782-(6.6) „Dėl teisės aktų projektų, susijusių su E. pristatymo sistema“ Susisiekimo ministerijai), kad **šiuo metu (siektina, kad tai išliktų ir ateityje)** dėl aukščiau minėtuose raštuose aptarto teisinio reguliavimo ir nurodytų priežasčių Lietuvos teismų informacinės sistemos Viešųjų elektroninių paslaugų posistemis (toliau – VEP posistemis) laikytinas pagrindine informacine sistema, kuria turėtų būti siunčiami procesiniai dokumentai teismui ir teismo įteikiami proceso dalyviams elektroninių ryšių priemonėmis.

Administracija pasitarime šià savo poziciją *patvirtino, patikslindama*, kad, priėmus Įstatymų projektus, asmenims, kuriems teisės aktuose ar su teismų informacinės sistemos valdytoju sudarytoje sutartyje nustatyta pareiga gauti procesinius dokumentus Įstatymų projektuose įvardintomis „kitomis“ elektroninių ryšių priemonėmis (t. y. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro nustatyta tvarka, naudojantis VEP posistemių), taip pat tiems asmenims, kurie VEP posistemių naudotojais tapo iki Įstatymų projektų įsigaliojimo, **procesiniai dokumentai ir toliau turėtų būti įteikiami (taip pat ir asmenų pateikiami teismui) per VEP posistemį**. Tuo tarpu asmenims, kurie iki Įstatymų projektų įsigaliojimo nesinaudojo VEP posistemių ir kuriems teisės aktai nenustato pareigos procesinius dokumentus teikti / gauti per VEP posistemį, kaip tai nurodyta ir Įstatymų projektų aiškinamajame rašte, Įstatymų projektų nuostatomis **turėtų būti apibrėžta galimybė kreiptis į teismą (ar teismui į asmenį) per VEP posistemį arba per E. pristatymo sistemą, kitais Įstatymų projektuose numatytais būdais**. Šie aspektai Įstatymų projektuose turi būti tikslinami, nes į juos nėra atsižvelgta, nors pasitarimo metu išsakytiems pastebėjimams buvo pritarta.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad aiškinamajame rašte dėl Įstatymų projektų, kuriuose reglamentuojamas teismo procesas, pažymima, kad „<...> paliekama galimybė teismui spręsti, koku būdu būtų tinkamiausia informuoti asmenį, taip pat atsižvelgiant į asmens pateiktą pageidavimą dėl informacijos gavimo būdo (skirtingai nei Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 8, 14, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 35 ir 364 straipsnių pakeitimo projekte, *nėra įteisinamas prioritetas E. pristatymo sistemos naudojimui*)“. Tačiau Įstatymų projektų nuostatos šios pozicijos neatspindi arba atspindi netiksliai, o tai sudaro prielaidą Įstatymų projektų nuostatas interpretuoti nevienareikšmiškai.

Atsižvelgiant į tai, kad teisės akto nuostatos turi būti vientisos, tikslios, nuoseklios, aiškios, nedviprasmiškos, **vertinant būtent iš asmens perspektyvos**, ir **siekiant įtvirtinti, kad prioritėtinė priemonė procesiniams dokumentams (į)teikti išliktų VEP posistemių** (taip pat teisingumo ministro nustatytos kitos priemonės, t. y. Administracinių nusižengimų registras, baudžiamųjų bylų perspektyvoje įvertintina, kad yra kuriamas viešųjų paslaugų portalas Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos apimtyje), Įstatymų projektų nuostatos turėtų būti patikslintos ir atitinkamai dėstomos, pvz., taip: Teismų įstatymo pakeitimo įstatymu keičiamo 37¹ straipsnio 4, 5 dalyse vietoj formuluotės „per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą arba teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami kitas elektroninių ryšių priemones“ reikėtų dėstyti „**per informacinę teismų sistemą ar teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami kitas elektroninių ryšių priemones arba per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą**“. Ši formuluotė atitinkamai turėtų būti patikslinta ir kituose Įstatymų projektuose.

Siekiant teisinio aiškumo taip pat tikslintina Teismų įstatymo pakeitimo įstatymu keičiamo 37¹ straipsnio 1 dalis (reglamentuojanti elektroninių priemonių naudojimą *viešajam administravimui*), jos nesiejant su teisingumo ministro nustatyta tvarka, kadangi šioje tvarkoje (turimas omenyje Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2012 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 1R-332 patvirtintas „Procesinių dokumentų pateikimo teismui ir jų įteikimo asmenims elektroninių ryšių priemonėmis tvarkos aprašas“) nustatyta *procesinių dokumentų* pateikimo teismui elektroninių ryšių priemonėmis tvarka ir forma ir procesinių dokumentų įteikimo asmenims elektroninių ryšių priemonėmis tvarka ir forma nagrinėjant civilines, administracines, baudžiamąsias ir administracinių nusižengimų bylas. Šioje tvarkoje nėra reglamentuojami oficialių elektroninių dokumentų, kuriuos teismai rengia, atlikdami įstatymų jiems priskirtas viešojo administravimo funkcijas, nesusijusias su

teisingumo vykdymu, rengimu, gavimu ir pateikimo tvarkos, apie kurią kalbama šios dalies pirmajame sakinyje.

Taigi, Teismų įstatymo pakeitimo įstatymu keičiamo 37¹ straipsnio 1 dalis turėtų būti tikslinama, ją išdėstant, pvz., taip: „*1. Teismai, atlikdami įstatymų jiems priskirtas viešojo administravimo funkcijas, nesusijusias su teisingumo vykdymu, rengia oficialius elektroninius dokumentus, kuriuos siunčia ir gauna per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, taip pat gali keistis parengtais oficialiais elektroniniais dokumentais ir informacija su kitais viešojo administravimo subjektais kitais Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme numatytais būdais. Asmenų prašymai ar skundai teismams dėl įstatymų jiems priskirtų viešojo administravimo funkcijų, nesusijusių su teisingumo vykdymu, teismų atsakymai į šiuos prašymus ar skundus asmenims teikiami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytais būdais.*“.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus aspektus, teisinio reguliavimo aiškumo (pirmiausia vertinant iš asmens perspektyvos) tikslu taip pat turėtų būti tikslinamos Teismų įstatymo pakeitimo įstatymu keičiamo 37¹ straipsnio 4 dalies, CPK pakeitimo įstatymu keičiamo 175¹ straipsnio 9 dalies ir kitų Įstatymų projektų atitinkamų nuostatų formuluotės. Papildomai atkreiptinas dėmesys į Įstatymų projektų nuostatas, kuriose įtvirtintas reikalavimas, kad procesiniai dokumentai būtų pasirašyti tik kvalifikuotu elektroniniu parašu. Administracijos vertinimu, turi būti galimybė procesinius dokumentus pasirašyti ne vien kvalifikuotu parašu, pvz., pasirašymo saugiu elektroniniu parašu galimybė yra realizuota teikiant procesinius dokumentus teismui per VEP posistemį. Taigi, reikalinga tikslinti siūlomų Įstatymų projektų nuostatas šiuo aspektu.

Teismų įstatymo pakeitimo įstatymu keičiamo 37¹ straipsnio 4 ir 5 dalis būtų galima dėstyti, pvz., taip:

„4. Proceso dalyviai visus procesinius dokumentus ir su teismo procesu susijusią informaciją teismams turi teisę teikti elektroninės formos per informacinę teismų sistemą ar teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami kitas elektroninių ryšių priemones arba per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą.

Proceso dalyviai, teikiantys procesinius dokumentus elektroninėmis ryšių priemonėmis, turi juos pasirašyti saugiu elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti kitais būdais (per elektroninės bankininkystės sistemas ir pan.), arba užsiregistruoti teismų informacinėje sistemoje. Asmens tapatybės patvirtinimo reikalavimus ir būdus, teikiant procesinius dokumentus per informacinę teismų sistemą ar teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami kitas elektroninių ryšių priemones arba per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, nustato teisingumo ministras.

5. Įstatymų nustatytais atvejais teismai praneša proceso dalyviams apie procesinius veiksmus ar procesinius sprendimus per informacinę teismų sistemą ar teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami kitas elektroninių ryšių priemones, kai teisės aktuose ar su teismų informacinės sistemos valdytoju sudarytoje sutartyje nustatyta pareiga gauti procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis. Kitiems proceso dalyviams teismas procesinius dokumentus įteikia per informacinę teismų sistemą ar teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami kitas elektroninių ryšių priemones arba per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, atsižvelgiant į tai, kurį pageidaujama procesinių dokumentų gavimo būdą proceso dalyvis yra nurodęs, jei jis yra nurodęs reikalingus kontaktinius duomenis.“

Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, atitinkamai tikslintinos kitos Įstatymų projektų nuostatos.

Direktorė

Reda Molienė

Manome, kad būtina tikslinti Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 9 dalį. Dabar nustatyta, kad viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negalėdamas spręsti prašyme išdėstytų klausimų ar priimti <...> sprendimo <...> per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos per E. siuntų IS persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui. Manome, kad reikia tikslinti, kad jei elektroninis, tai per E. siuntų IS, jei asmuo pateikia popierinį, tai gal būt suskaitmenintą kopiją. Jei asmuo pateiks popierinį skundą, tai originalus palieka pas 1 gavėją, o kitai, kompetentingai išsiunčiame suskaitmenintą kopiją.

Atsižvelgiant į tai, kad šiandieniniai teisės aktai nesudaro viešojo administravimo subjektams sąlygų procesinius dokumentus teismams pateikti naudojantis E pristatymo sistema (teismai procesinių dokumentų, pasirašytų kvalifikuotu elektroniniu parašu, per E. pristatymo sistemą nepriima. Nurodo, kad to neleidžia Teisingumo ministro nustatyta tvarka), privalome juos teikti tik Teismų įstatyme ir Teisingumo ministro tvarkose nustatyta tvarka, įstaigoms tenka nemenka administracinė našta, kai įstaigų vadovų dokumentų valdymo sistemos pagalba pasirašytus procesinius dokumentus turime išsaugoti laikmenoje, ieškoti žmogiškųjų išteklių techniniam darbui, t.y. dokumentų įkėlimui į teismų sistemą (per E. pristatymo sistemą puikiai veikia sukurtos integracijos ir dokumentų pateikimo procesas būtų tikrai nesudėtingas).

Teismų sistema taip pat nepritaikyta ADOC formato pateikti teismui. Prisijungus prie sistemos įkeliamas dokumentas Word formatu, o tik tada įkeliamas failas ADOC formatu. Turime daug pavyzdžių, kai teismas, atsižvelgdamas į tai, kad procesinį dokumentą pasirašė įstaigos vadovas kvalifikuotu parašu, tačiau dokumentą pateikė prie sistemos prisijungęs techninis darbuotojas, laiko, kad procesinius dokumentus pasirašė pasirašyti neturėdamas teisės techninis darbuotojas, tik į teismų sistemą įkėlęs dokumentą. Šiuo atveju teismai priima nutartis trūkumams pašalinti (žemiau pateikta citata iš nutarties). Citatoje matysite, kad atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu teismuose veikia netobula sistema, o teismai jos veikimą interpretuoja skirtingai, priimamos nutartys, kuriomis verčiama rengti popierinius dokumentus ir pateikti juos PDF formatu.

Prašome jūsų atsižvelgti į šį pastebėjimą ir kuo greičiau inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kurių pakeitimas sudarytų sąlygas viešojo administravimo subjektams procesinius dokumentus teismams pateikti šiuo metu puikiai veikiančia E. pristatymo sistema. Šiuo klausimu kreiptasi į Nacionalinę teismų administraciją, teismus, kurie priima nutartis ištaisyti trūkumus ir į Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybą. Jokių sprendimų, kurie palengvintų procesinių dokumentų pateikimą teismams, neįgyvendinta.

Citata ir teismo nutarties „ABTĮ 24 straipsnio 3 dalis numato, kad skundą (prašymą) pasirašo pareiškėjas ar jo atstovas, o jį paduodant elektroninių ryšių priemonėmis šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, laikoma, kad jis yra pasirašytas; prie atstovo paduodamo skundo (prašymo) turi būti pridedamas įgaliojimas ar kitoks dokumentas, patvirtinantis atstovo įgaliojimus. Pagal šio straipsnio 4 dalį, kai skundas (prašymas) administraciniam teismui paduodamas elektroninių ryšių priemonėmis, asmens tapatybė patvirtinama Lietuvos Respublikos teismų įstatyme nustatytais būdais. Pagal Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 37¹ straipsnio 3 dalį, asmenys, teikiantys procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis, turi juos pasirašyti saugiu elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti kitais būdais (per elektroninės bankininkystės sistemas ir pan.), arba užsiregistruoti teismų informacinėje sistemoje. Pagal ABTĮ 47 straipsnio 4 dalies 5 punktą ir 6 dalį, juridinių asmenų įgaliojaisiais atstovais (pagal pavedimą) administraciniame teisme gali būti jų darbuotojai ar valstybės tarnautojai, kurių įgaliojimai patvirtinami Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

Pareiškėja prašymą dėl vietinės rinkliavos priteisimo pateikė elektroninių ryšių priemonėmis. Ant prašymo nurodyta, kad jį pasirašantis asmuo yra Savivaldybės administracijos

direktoriaus pavaduotojas, atliekantis direktoriaus pareigas, Artūras Pališkevičius, tačiau jo parašo nėra. Prašymą elektroninių ryšių priemonėmis teismui pateikė, taigi ir elektroniniu parašu jį pasirašė ne asmeniškai Artūras Pališkevičius, o kitas asmuo - Olga Vaičiulevičienė, kurios įgaliojimas pasirašyti teismui teikiamą procesinį dokumentą teismui nepateiktas. Daroma išvada, kad prašymą elektroninių ryšių priemonėmis pasirašė neįgalio asmens. Pareiškėja turėtų teismui pateikti arba nustatyta tvarka sudarytą įgaliojimą Olgai Vaičiulevičienei, suteikiantį jai teisę pasirašyti procesinį dokumentą, arba elektroninėmis ryšių priemonėmis pateikti Joniškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pasirašytą prašymą (pvz., prašymą, pasirašytą administracijos direktoriaus, nuskenuotą ir elektroninių ryšių priemonėmis per EPP sistemą teismui pateiktą PDF formatu ar pan.; tokiu atveju įgaliojimas O. Vaičiulevičienei nėra būtinas).

Pareiškėjai nustatomas terminas nutartyje nurodytiems prašymo trūkumams pašalinti. Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 12 straipsniu, 33 straipsnio 1 dalimi“

*Joniškio rajono savivaldybės administracijos
Kanceliarijos skyriaus vedėja
Rasa Lapukienė*

*Livonijos g. 4, 84124 Joniškis
Tel. (8 426) 43 244,
Mob. tel. 8 698 84 477
El. paštas rasa.lapukiene@joniskis.lt
www.joniskis.lt*

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYSIŲ REGULIAVIMO TARNYBA

Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministerijai

2019-02-27 Nr. (37.6) 1B-642
Į 2019-02-12 Nr. 2-1182

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Informuojame, kad Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2019 m. vasario 12 d. raštu Nr. 2-1182 išvadoms gauti pateiktus įstatymų projektus, susijusius su Nacionaline elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacine sistema (toliau – E. pristatymo sistema), teikia šias pastabas:

1. Dėl Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Pašto įstatymo projektas):

1.1. Pašto įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalimi siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos pašto įstatymo (toliau – Pašto įstatymas) 10 straipsnio 2 dalies 1 punktą, įtvirtinant naują alternatyvų gavėjo informavimo apie pašto siuntą būdą – per E. pristatymo sistemą. Atsižvelgiant į tai, kad gavėjo elektroninio pristatymo dėžutė E. pristatymo sistemoje gali būti ir neaktyvi, siūlytina suderinti Pašto įstatymo projekte vartojamas formuluotes ir Pašto įstatymo projektu keičiamą Pašto įstatymo 10 straipsnio 2 dalies 1 punktą išdėstyti taip:

„1) pateikti pašto siuntą gavėjui asmeniškai pasirašytinai; jeigu pateikti pašto siuntos gavėjui asmeniškai pasirašytinai nėra galimybės (siuntėjo nurodytu adresu nerandama gavėjo ir panašiai), pašto paslaugos teikėjas privalo informuoti gavėją apie pašto siuntą, palikdamas pranešimą gavėjo gaunamųjų laišku dėžutėje arba per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, **jeigu gavėjo elektroninio pristatymo dėžutė yra aktyvi, taip pat ar** kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, užtikrinančiomis tokio pranešimo gavimą;“.

1.2. Pašto įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalimi siūloma pakeisti Pašto įstatymo 10 straipsnio 7 dalį, nustatant, kad tuo atveju, kai neįmanoma pristatyti pašto siuntos dėl to, kad gavėjas nėra įsirengęs gaunamųjų laišku dėžutės, gavėjas apie gautą pašto siuntą turi būti informuojamas per E. pristatymo sistemą, o siuntėjas – per E. pristatymo sistemą arba kitomis elektroninių ryšių priemonėmis. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu galiojanti Pašto įstatymo 10 straipsnio 7 dalis nustato bendro pobūdžio reikalavimą tam tikrais atvejais informuoti gavėją ar siuntėją apie neįteiktą pašto siuntą ir neįtvirtina konkrečių informavimo būdų, t. y. pašto paslaugos teikėjui yra suteikta teisė pasirinkti informavimo būdus (priemones), labiausiai tinkamus konkrečiu atveju. Tuo tarpu Pašto įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalimi siūlomi pakeitimai apriboja tokią galimybę (pavyzdžiui, eliminuoja galimybę informuoti gavėją (siuntėją) ne elektroniniu būdu). Atsižvelgiant į tai, ir siekiant užtikrinti gavėjų ir siuntėjų teises ir teisėtus lūkesčius būti informuotiems apie gautas ir neįteiktas pašto siuntas, siūlytina Pašto įstatymo projektu keičiamą Pašto įstatymo 10 straipsnio 7 dalį išdėstyti taip:

„7. Jeigu gavėjas neįsirengia gaunamųjų laišku dėžutės arba ji neatitinka šio straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų ir dėl to neįmanoma pristatyti pašto siuntos, pašto paslaugos teikėjas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą

~~informuoja gavėją, jeigu jo gavėjo elektroninio pristatymo dėžutė yra aktyvi, ar kitais būdais, įskaitant elektroninių ryšių priemonėmis, užtikrinančiais tokio pranešimo gavimą, informuoja gavėją~~ apie gautą pašto siuntą ir nurodo, kur ir kada gavėjas gali atvykti ir atsiimti pašto siuntą. Jeigu informuoti gavėjo nepavyksta, pašto paslaugos teikėjas informuoja apie tai siuntėją per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, jeigu jo elektroninio pristatymo dėžutė yra aktyvi, ~~ar kitomis kitais būdais, įskaitant elektroninių ryšių priemonėmis, užtikrinančiomis~~ **užtikrinančiais** tokio pranešimo gavimą.“

2. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 8, 14, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 35 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalimi pildomoje Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – Viešojo administravimo įstatymas) 14 straipsnio naujoje 6 dalyje yra įtvirtinama, kad viešojo administravimo subjektai į asmenų prašymus (skundus) prioriteto tvarka atsako per E. pristatymo sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, *registruotąją pašto siuntą per pašto paslaugos teikėjus*. Pastebėtina, kad pastaroji nuostata sąlygoja, kad, kai į asmenų prašymus (skundus) neįmanoma atsakyti per E. pristatymo sistemą ar kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, jiems gali būti atsakoma tik registruotąją pašto siuntą, nors praktikoje gali susiklostyti situacijų, kai to neįmanoma padaryti (pavyzdžiui, asmuo neturi deklaruotos gyvenamosios vietos, o kreipdamasis į viešojo administravimo subjektą yra nurodęs tik pašto abonentinės dėžutės adresą, kuriuo iš esmės neįmanoma pristatyti registruotosios pašto siuntos, nes pagal Pašto įstatymą reikalaujama tokią siuntą įteikti asmeniškai pasirašytinai). Tad siūlytina papildomai įvertinti, ar aptariama Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio naujoji 6 dalis neapribos viešojo administravimo subjektų galimybių pateikti atsakymus asmenims į jų prašymus (skundus), kai jiems neįmanoma atsakyti per E. pristatymo sistemą ar kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, t. y. ar neturėtų būti numatyta galimybė, išimtiniais atvejais, į asmenų prašymus (skundus) atsakyti ir neregistruotąją pašto siuntą.

Tinklų reguliavimo departamento direktorius,
pavaduojantis direktorių

Viktoras Syrusas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIŲ ĮSTAIGA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius, tel. 8 706 65105, faks. 8 706 65138, el. p. ombuds@lrsski.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191759894

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
Gedimino pr. 17, Vilnius

2019-02-28 Nr.1/3D-517

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIŲ ĮSTATYMO Nr. VIII-950 13, 17, 18 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, REG. Nr. 19-1558

Susipažinę ir įvertinę Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 13, 17, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, registravimo Nr. 19-1558 (toliau – Projektas), teikiame pastabas dėl siūlymų keisti 13 straipsnį, jį papildant nuostata „Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka“, ir 17, 18, 21 straipsnius, juos papildant nuostata „Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka“.

Atkreiptinas Projekto rengėjų dėmesys, kad dėl Seimo kontrolieriaus (ombudsmeno) instituto vietos valstybės institucijų sistemoje yra pasisakęs Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime išaiškindamas, jog „Konstitucijoje yra nurodytos ir kitos valstybės institucijos, kurios pagal Konstitucijos 5 straipsnio 1 dalį nėra priskiriamos nei įstatymų leidžiamajai, nei vykdomajai, nei teisminei valdžiai. Antai pagal Konstituciją tokios institucijos ir / arba pareigūnai yra Seimo kontrolieriai (Konstitucijos 73 straipsnio 1 dalis), Generalinė prokuratūra ir teritorinės prokuratūros (Konstitucijos 118 straipsnis), Valstybės kontrolė (Konstitucijos XII skirsnis), Lietuvos bankas (Konstitucijos 125 ir 126 straipsniai), saugumo tarnyba (Konstitucijos 84 straipsnio 14 punktas), kariuomenės vadas (Konstitucijos 84 straipsnio 14 punktas, 140 straipsnio 1 ir 3 dalys), Vyriausioji rinkimų komisija (Konstitucijos 67 straipsnio 13 punktas)“.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2006 m. lapkričio 22 d. nutartyje (administracinė byla Nr. A15-1982/2006) nurodė: „Seimo kontrolieriaus tyrimo galutiniai aktai yra tik rekomendacinio pobūdžio ir nei pareiškėjui, nei viešojo administravimo subjektui, kurio sprendimai, veiksmai (neveikimas) buvo skundžiami Seimo kontrolieriui, tiesiogiai nesukuria nei teisių, nei pareigų, todėl jie nelaikytini nei individualiais, nei norminiais teisės aktais ir dėl to negali būti skundžiami [...]“. Taigi, tiek Konstitucinis Teismas, tiek ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas konstatavo, kad Seimo kontrolieriai nėra vykdomosios valdžios atstovai, o tai reiškia, kad jie nėra viešojo administravimo subjektai (Seimo kontrolieriams nėra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai, jie nevykdo viešojo administravimo funkcijų, jų priimami sprendimai

(rekomendacijos) yra rekomendacinio pobūdžio, nesukeliantys tiesioginių teisinių pasekmių), todėl Projekte pateiktas siūlymas nustatyti blanketinę normą, nukreipiančią į Viešojo administravimo įstatymo nuostatas, sukeltų netikslumų, dviprasmybių.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytume Projekte nenumatyti nuorodų į Viešojo administravimo įstatymą, o naujas nuostatas įrašyti į Projektą tiesiogiai:

- **13 straipsnio 1 dalyje** išbraukti siūlomą nuostatą „Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka“, nes šioje dalyje yra apibrėžta asmens teisė kreiptis į Seimo kontrolierių, o **3 dalį**, kuri apibrėžia kreipimosi į Seimo kontrolierių būdą, išdėstyti taip: „3. Skundai paprastai paduodami raštu per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu arba tiesiogiai. Skundo padavimo kitomis elektroninių ryšių priemonėmis bei tiesiogiai tvarka reglamentuota Seimo kontrolierių įstaigos reglamente. Jeigu skundas gautas žodžiu, telefonu arba Seimo kontrolierius nustatė pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeistų žmogaus teisių ir laisvių požymių iš visuomenės informavimo priemonių bei iš kitų šaltinių, Seimo kontrolierius gali pradėti tyrimą savo iniciatyva“;

- **17 straipsnio 1 dalies** nekeisti, o šį straipsnį papildyti nauja **2 dalimi**, nustatant: „2. Pareiškėjas informuojamas šia prioriteto tvarka: per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (jei asmens Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinės sistemos elektroninio pristatymo dėžutė yra neaktyvi, atsakymas į prašymą arba skundą jam siunčiamas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, bet įteikiamas kaip registruotoji pašto siunta), kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, registruotąją pašto siunta per pašto paslaugos teikėjus. Kai asmuo yra nurodęs pageidaujamą atsakymo į prašymą arba skundą gavimo būdą, atsakymas į prašymą arba skundą jam įteikiamas šiuo būdu, jeigu jis yra nurodęs reikalingus kontaktinius duomenis.“ **17 straipsnio** buvusias **2–6 dalis** atitinkamai laikyti **3–7 dalimis**;

- **18 straipsnyje** vietoje nuostatų „Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka“, įrašant „šio įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka“;

- **21 straipsnyje** vietoje nuostatų „Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka“, įrašant „šio įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka“.

Pagarbiai
Seimo kontrolierių įstaigos vadovas

Augustinas Normantas

Vilija Burzdikienė, + 370 706 65 121, vilija.burzdikiene@lrski.lt
Lina Baronaitienė, + 370 706 65 106, lina.baronaitiene@lrski.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2019-02- Nr.

Į 2019-02-12 Nr. 2-1182

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PAKARTOTINIO TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija pakartotinai įvertino Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2019 m. vasario 12 d. raštu Nr. 2-1182 pateiktus išvadoms gauti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 23, 24, 25, 33, 52, 67, 70, 72, 74, 75, 76, 95, 99, 109, 112, 123, 124, 126, 133, 134, 135, 139, 141, 150, 158, 160 ir 161 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 8¹, 51, 101, 148, 182, 214, 218, 220, 236, 286, 310, 317, 319, 323, 324, 375, 385, 422 ir 430¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 37¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4, 7, 9, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 111, 117, 121, 123, 124, 175¹, 604, 605 ir 624¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 573, 574, 577, 585, 609, 616, 620, 622, 624, 637 ir 647 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 8, 14, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 35 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.73, 2.44, 2.49, 2.66, 6.166, 6.228⁷, 6.228¹⁴, 6.901, 6.991 ir 6.993 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 papildymo 44¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 43¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 papildymo 34¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 papildymo 4¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus Nr. VIII-1708 17, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 13, 17, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 12, 13, 14, 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus ir pagal kompetenciją teikia jiems šias pastabas bei pasiūlymus.

Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 111, 117, 121, 123, 124, 175¹, 604, 605 ir 624¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – CPK projektas)

1. CPK projekto 2 straipsniu keičiamos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 117 straipsnio 1 dalies paskutinis sakinyss brauktinas kaip perteklinis ir nesukuriantis pridėtinės vertės. Pastebėtina, kad, viena vertus, CPK 111 straipsnio 2 dalies 3 punkte jau šiuo metu yra įtvirtinta, kad kiekviename dalyvaujančio byloje asmens procesiniame dokumente turi būti nurodytas procesinių dokumentų įteikimo dalyvaujančiam byloje asmeniui būdas, adresas pašto korespondencijos siuntoms, kai jis nesutampa su gyvenamosios vietos arba

buveinės adresu. Be to, savaime suprantama, kad teismas gali taikyti konkretų (asmens pageidaujamą) procesinių dokumentų įteikimo būdą tik tuo atveju, kai jam yra žinomi atitinkami asmens kontaktiniai duomenys.

2. CPK projekto 6 straipsniu keičiamo CPK 175¹ straipsnio 2 dalyje žodžiai „elektroninės formos“ neturėtų būti braukiami (žr. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 37¹ straipsnio 3 dalį). Be to, šioje dalyje vartojami žodžiai „paštu, tiesiogiai“ brauktini kaip pertekliniai – šis straipsnis yra skirtas reglamentuoti tik procesinių dokumentų pateikimui teismui ir įteikimui *elektroninių ryšių priemonėmis* (žr. straipsnio pavadinimą). Apie galimybę pateikti teismui procesinius dokumentus paštu ar tiesiogiai jau yra pasisakoma CPK projekto 1 straipsniu keičiamoje CPK 111 straipsnio 1 dalyje.

3. Pagal keičiamo CPK 117 straipsnio 1 dalį dokumentų įteikimas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą yra siūlomas kaip pagrindinis procesinių dokumentų įteikimo būdas (ši sistema nenaudojama tik tuo atveju, kai adresato elektroninio pristatymo dėžutė yra neaktyvi). Tuo tarpu CPK 175¹ straipsnio 9 dalis yra skirta aptarti *tik procesinių dokumentų įteikimo asmenims elektroninių ryšių priemonėmis teisingumo ministro nustatyta tvarka ypatumus*, todėl šioje dalyje neturi būti kartojamos nuostatos dėl galimybės įteikti procesinius dokumentus per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą. Siekiant tai aiškiai pabrėžti, keičiamo CPK 175¹ straipsnio 9 dalies pirmajame sakinyje turėtų būti daromas skirtumas tarp dviejų skirtingų elektroninių ryšių priemonių. Be to, kaip minėta ankstesnėje pastaboje, procesinių dokumentų įteikimas kitais būdais (pavyzdžiui, registruotąja pašto siunta) yra apskritai ne CPK 175¹ straipsnio reguliavimo dalykas.

Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, keičiamo CPK 175¹ straipsnio 9 dalį siūlome dėstyti taip:

„Advokatams, advokatų padėjėjams, antstoliams, antstolių padėjėjams, notarams, valstybės ir savivaldybių įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, finansų įstaigoms, draudimo ir audito įmonėms, teismo ekspertams, bankroto administratoriams ir restruktūrizavimo administratoriams teismas procesinius dokumentus įteikia **kitomis nei per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą** elektroninių ryšių priemonėmis. Be to, **kitomis** elektroninių ryšių priemonėmis dokumentai įteikiami asmenims, kuriems teisės aktuose ar su teismų informacinės sistemos valdytoju sudarytoje sutartyje nustatyta pareiga gauti procesinius dokumentus **kitomis** elektroninių ryšių priemonėmis. Kitiems asmenims teismas procesinius dokumentus įteikia **kitomis** elektroninių ryšių priemonėmis, jeigu jie šio Kodekso nustatyta tvarka pageidavo procesinius dokumentus gauti **kitomis** elektroninių ryšių priemonėmis ir yra nurodę reikalingus kontaktinius duomenis. Procesinių dokumentų įteikimo **kitomis** elektroninių ryšių priemonėmis tvarką ir formą nustato teisingumo ministras.“

4. Siekiant teisinės sistemos vientisumo ir teisinio reguliavimo nuoseklumo, siūlome CPK projekto 7 straipsniu keičiamą CPK 604 straipsnį derinti su CPK projekto 2 straipsniu, keičiančiu CPK 117 straipsnio 1 dalį, ir CPK 604 straipsnį išdėstyti taip:

„604 straipsnis. ~~Procesinių dokumentų įteikimas vykdymo proceso metu~~ **Antstolio procesinių dokumentų įteikimo būdai**

~~Procesiniai dokumentai, siunčiami vykdymo proceso dalyviams šio Kodekso VI dalyje numatytais atvejais registruotąja pašto siunta, laikomi įteiktais praėjus penkioms dienoms nuo išsiuntimo dienos, išskyrus šio Kodekso 660 straipsnyje ir kituose straipsniuose numatytus atvejus. Antstolis procesinius dokumentus ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jų priėmimo vykdymo proceso dalyviams įteikia asmeniškai arba per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, kai yra šio Kodekso 175¹ straipsnio 9 dalyje nurodytos sąlygos, registruotąja pašto siunta per pašto paslaugos teikėją, kitais šio Kodekso VI dalyje nurodytais būdais. Kai adresato elektroninio pristatymo dėžutė yra neaktyvi, procesinis dokumentas siunčiamas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, bet~~

įteikiamas kaip registruotoji pašto siunta. Kai asmuo yra nurodęs pageidaujamą procesinio dokumento gavimo būdą, procesinis dokumentas jam įteikiamas šiuo būdu, jei jis yra nurodęs reikalingus kontaktinius duomenis.”

Dėl tų pačių priežasčių CPK projekto 8 straipsniu keičiamą CPK 605 straipsnį *mutatis mutandis* siūlome derinti su CPK projekto 4 straipsniu, keičiančiu CPK 123 straipsnio 3 dalį, 6 straipsniu keičiama CPK 175¹ straipsnio 10 dalimi ir CPK 605 straipsnį išdėstyti taip:

„605 straipsnis. Antstolio patvarkymų išsiuntimo **procesinių dokumentų įteikimo tvarka** Šiame Kodekse numatytais atvejais antstolio patvarkymai, jeigu yra galimybė, iš karto įteikiami suinteresuotiems asmenims arba jiems išsiunčiami šio registruotąja pašto siunta ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jų priėmimo.

1. Antstolio procesinį dokumentą vykdymo proceso dalyviui įteikiant per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, kai yra šio Kodekso 175¹ straipsnio 9 dalyje nurodytos sąlygos, procesinio dokumento įteikimo vykdymo proceso dalyviui diena laikoma po procesinio dokumento išsiuntimo dienos einanti darbo diena.

2. Kai antstolio procesinis dokumentas vykdymo proceso dalyviui įteikiamas kaip registruotoji pašto siunta, procesinis dokumentas laikomas įtektu praėjus penkioms dienoms nuo išsiuntimo dienos, išskyrus šio Kodekso 660 straipsnyje ir kituose straipsniuose numatytus atvejus.”

5. Atsižvelgdami į 4 punkte pateiktą siūlymą procesinių dokumentų įteikimo būdus ir tvarką detalizuoti CPK 604 ir 605 straipsniuose, siūlome:

5.1. Keičiamo CPK 624¹ straipsnio 3, 4, 8, 10, 11, 12 ir 13 dalis pripažinti netekusiomis galios.

5.2. Keičiamo CPK 624¹ straipsnio 8 dalyje nustatytą pareigą išieškotojui ir skolininkui nedelsiant raštu pranešti antstoliui apie savo elektroninio pristatymo dėžutės adreso, elektroninio pašto adreso, telefono ar fakso numerių, kitų elektroninių ryšių priemonių adresų pasikeitimą perkelti į CPK 640 ir 644 straipsnius, reguliuojančius išieškotojo ir skolininko pareigas.

5.3. Atsižvelgdami į tai, kad teismas elektronine forma išduoda ne tik vykdomuosius raštus, bet ir kitų rūšių vykdomuosius dokumentus (pavyzdžiui, teismo įsakymus), taip pat atsižvelgdami į tai, kad nėra teisės akto, nustatančio elektroninio vykdomojo rašto rekvizitus, keičiamo CPK 624¹ straipsnio 9 dalį siūlome dėstyti taip:

„**9. Kai procesiniai dokumentai įteikiami per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą arba kai** Kai yra šio Kodekso 175¹ straipsnio 9 dalyje nurodytos sąlygos įteikti procesinius dokumentus **kitomis** elektroninių ryšių priemonėmis, teismas išieškotojui išduoda elektroninį vykdomąjį **raštą dokumentą**, pasirašytą **saugiu kvalifikuotu** elektroniniu parašu (šis parašas turi tokią pat teisinę galią kaip ir parašas rašytiniuose dokumentuose). ~~Privalomus elektroninio vykdomojo rašto rekvizitus nustato teisingumo ministras.“~~

5.4. Keičiamo CPK 624¹ straipsnio 10 dalyje nustatytą reikalavimą vykdomajame rašte, be kita ko, nurodyti išieškotojo ir skolininko elektroninio pristatymo dėžučių adresus, elektroninio pašto adresus, telefono ar fakso numerius, kitų turimų elektroninių ryšių priemonių adresus (jeigu jie turimi), perkelti į CPK 648 straipsnio 1 dalį, reguliuojančią vykdomojo rašto turinį, nes šie duomenys tampa privalomais ne tik elektroninio, bet ir rašytinio vykdomojo rašto rekvizitais.

5.5. Keičiamo CPK 624¹ straipsnio 14 dalį siūlome dėstyti taip:

„**14. Apie šio Kodekso 740 straipsnyje nurodyto antstolio patvarkymo visišką įvykdymą darbdavys patvarkymą pateikusias Vykdomo proceso dalyviai su vykdomo procesu susijusius dokumentus** antstoliui taip pat gali pranešti **pateikti per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą arba kitomis** elektroninių ryšių priemonėmis šio Kodekso nustatyta tvarka.“

5.6. CPK 657 straipsnio 1 dalį siūlome dėstyti taip:

„1. Raginimas įvykdyti sprendimą skolininkui išsiunčiamas registruotąja pašto siunta su pranešimu apie įteikimą arba įteikiamas skolininkui asmeniškai šio Kodekso 604 straipsnyje nustatytais būdais.“

5.7. CPK 679 straipsnį dėstyti taip:

„Turto arešto aktas ir turto aprašas, jeigu šis yra sudarytas, šio Kodekso 604 straipsnyje nustatytais būdais įteikiami išieškotojui ir skolininkui pasirašytinai. Jeigu įteikti turto arešto aktą ar turto aprašą nėra galimybės, jis siunčiamas registruotąja pašto siunta.“

Dėl Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 43¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto

1. Atsižvelgdami į tai, kad asmenys antstoliui teikia ne tik su vykdymo procesu susijusius, bet ir kitus dokumentus, taip pat atsižvelgdami į tai, kad Antstolių informacinėje sistemoje nėra funkcionalumo, suteikiančio galimybę prie sistemos prisijungti užsiregistruojant ir tokio funkcionalumo neplanuojama kurti, siūlome keičiamo 43¹ straipsnio 3 dalį dėstyti taip:

„3. Vykdymo proceso šalys ir suinteresuoti asmenys turi teisę visus dokumentus ir informaciją, susijusią su vykdymo procesu, antstoliui teikti **per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą elektroninės formos, taip pat** teisingumo ministro nustatyta tvarka naudodami **kitas** elektroninių ryšių priemones. Asmenys, teikiantys dokumentus **kitomis** elektroninių ryšių priemonėmis, turi juos pasirašyti **saugiu kvalifikuotu** elektroniniu parašu arba savo asmens tapatybę patvirtinti kitais būdais (per elektroninės bankininkystės sistemas ir pan.), arba užsiregistruoti Antstolių informacinėje sistemoje. Asmens tapatybės patvirtinimo reikalavimus ir būdus nustato teisingumo ministras.“

2. Atsižvelgiant į tai, kad, priėmus projektus, antstolio dokumentų įteikimo vykdymo procese būdai ir tvarka bus detalizuota CPK, keičiamo 43¹ straipsnio 4 dalį tikslinga pripažinti netekusia galios.

Dėl Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 papildymo 44¹ straipsnio įstatymo projekto:

Siūlytume nuostatas formuluoti taip, kaip Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projekte, kadangi savo turiniu siūlomas teisinis reguliavimas yra identiškas tiek notarų, tiek advokatų veiklai.

Dėl Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 23, 24, 25, 33, 52, 67, 70, 72, 74, 75, 76, 95, 99, 109, 112, 123, 124, 126, 133, 134, 135, 139, 141, 150, 158, 160 ir 161 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – ABTĮ projektas):

1. Atsižvelgiant į tai, kad ABTĮ projektu keičiamo Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – keičiamas ABTĮ) 72 straipsnio 3 dalies 1 sakinio nuoroda į 74 straipsnyje reglamentuojamą šaukimo įteikimo tvarką būtų perteklinė, siūlytina jos atsisakyti ir keičiamo ABTĮ 72 straipsnio 3 dalies 1 sakinį formuluoti taip: „Kai šaukimas įteikiamas kaip registruotoji pašto siunta, Aasmeniui, kuriam pranešama arba kuris šaukiamas, šaukimas pristatomas į jo gyvenamąją vietą arba siunčiamas į jo darbovietę.“

2. Pastebėtina, kad keičiamo ABTĮ 72 straipsnio 3 dalyje nenurodyta galiojančioje redakcijoje esanti 2 sakinio nuostata „Viešojo administravimo subjektui pranešama į jo buveinę.“

3. Siūlytina keičiamo ABTĮ 72 straipsnio 4 dalyje nebraukti galiojančioje redakcijoje esančių žodžių „gali būti“ ir „išsiuntimas arba“ (manytina, kad jie išlieka aktualūs neatsižvelgiant į ABTĮ projektu numatomus pakeitimus).

4. Pastebėtina, kad nėra aiškus keičiamo ABTĮ 74 straipsnio 1 dalies ir 6 dalies santykis: 1 dalyje formuluojama bendra taisyklė, kad šaukimas pristatomas *registruotąja pašto siunta per pašto paslaugos teikėjus* ir formuojama išimtis, pateikiant nuorodą į 6 dalies nuostatas, tačiau pastarosiose vėlgi kaip vienas iš šaukimų ir pranešimų įteikimo būdų minimas įteikimas registruotąja pašto siunta per pašto paslaugos teikėją. Atsižvelgiant į tai, kad projekto rengėjų tikslas kaip pagrindinį procesinių dokumentų įteikimo būdą įtvirtinti įteikimą per Nacionalinę

elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (ši sistema nenaudojama tik tuo atveju, kai adresato elektroninio pristatymo dėžutė yra neaktyvi), o keičiamo ABTĮ 74 straipsnio 6 dalis yra skirta aptarti *tik procesinių dokumentų įteikimo asmenims elektroninių ryšių priemonėmis teisingumo ministro nustatyta tvarka ypatumus*, siūlytina bendrą taisyklę dėl galimų šaukimo įteikimo būdų nustatyti keičiamo ABTĮ 74 straipsnio 1 dalyje (atitinkamų nuostatų atsisakant to paties straipsnio 6 dalyje ir tikslinant kituose keičiamo ABTĮ straipsniuose esančias nuorodas į šią dalį), t. y. nurodant, kad šaukimas pristatomas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis arba registruotąja pašto siunta per pašto paslaugos teikėją; kai adresato elektroninio pristatymo dėžutė yra neaktyvi, šaukimas siunčiamas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, bet įteikiamas kaip registruotoji pašto siunta.

5. Prieš keičiamo ABTĮ 74 straipsnio 1 dalies 2 sakinį siūlytina įrašyti žodžius „Kai šaukimas įteikiamas kaip registruotoji pašto siunta“.

6. Siekiant aiškumo, keičiamo ABTĮ 74 straipsnio 6 dalyje, 1 sakinyje po žodžio „kitomis“ siūlytina įrašyti žodžius „nei per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą“.

7. Atsižvelgiant į 4 punkte išdėstytą pastabą, siūlytina keičiamo ABTĮ 74 straipsnio 6 dalyje galiojančio ABTĮ 74 straipsnio 7 dalies 3 sakinio pakeitimą dėstyti taip: „Kitiems asmenims teismas šaukimus ir pranešimus įteikia **kitomis** elektroninių ryšių priemonėmis, jeigu jie pageidauja procesinius dokumentus gauti tokiu būdu ir yra nurodę gavėjo elektroninio pašto adresą arba kitą elektroninių ryšių priemonių adresą“. Kartu atsisakytina keičiamo ABTĮ 74 straipsnio 6 dalies sakinio „**Kai asmuo yra nurodęs pageidaujamą šaukimo ar pranešimo gavimo būdą, šaukimas ar pranešimas jam įteikiamas šiuo būdu, jei jis yra nurodęs reikalingus kontaktinius duomenis.**“ kaip perteklinio.

Dėl Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4, 7, 9 ir 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – IAGNTĮ projektas):

Atsižvelgiant į tai, kai IAGNTĮ projektu keičiamo Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2 punkte, 3 punkte ir 18 straipsnio 9 dalyje dėstomos iš esmės tapačios nuostatos dėl dokumentų įteikimo būdų, siekiant teisės akto glaustumo ir aiškumo, siūlytina aptariamą nuostatą išdėstyti tik vieną kartą, o kitose keičiamo įstatymo nuostatose pateikti tik nuorodas.

Dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 73, 574, 577, 585, 609, 616, 620, 622, 624, 637 ir 647 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – ANK projektas):

1. Bendra šaukimų ir kitų procesinių dokumentų įteikimo administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujantiems asmenims tvarka turėtų būti nustatoma ANK projektu keičiamo Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 573 straipsnio 1 dalyje, o ne šio straipsnio 4 dalyje. Galiojančios ANK redakcijos 573 straipsnio 1 dalyje nustatyta bendra taisyklė – šaukimai ir kiti procesiniai dokumentai administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujantiems asmenims siunčiami registruotu laišku arba elektroniniu paštu. Išimtyms įtvirtintos kitose šio straipsnio dalyse. Kaip minėta vertinant ABTĮ projektą, tiek ABTĮ, tiek ANK, tiek kitų įstatymų projektų tikslas – kaip pagrindinį procesinių dokumentų įteikimo būdą įtvirtinti įteikimą per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą ir nustatyti atvejus, kada ji nenaudojama, todėl pagrindinis procesinių dokumentų įteikimo būdas turėtų būti aptartas ANK 573 straipsnio 1 dalyje, toliau įtvirtinant išimtis. Atitinkamai tikslintinos ir kitos nuostatos, kuriose daromos nuorodos į ANK 573 straipsnio 4 dalį.

2. Pastebėtina, kad ANK 573 straipsnio 3 dalies tikslas – sudaryti galimybę apskritai nesiųsti šaukimo atvykti į bylos nagrinėjimą teisme. Apie bylos nagrinėjimo laiką ir vietą, kurie yra iš anksto suderinti su teismu, administracinėje teisenoje dalyvaujantiems asmenims praneša institucija, kurios pareigūnas atliko administracinio nusižengimo tyrimą. Vadovaujantis ANK 609

straipsnio, įtvirtinančio administracinio nusižengimo protokolo turinį, 1 dalimi, administracinio nusižengimo protokole, be kita ko, nurodoma bylos nagrinėjimo data, laikas ir vieta, jei tai žinoma administracinio nusižengimo protokolo surašymo metu. Atsižvelgus į tai, siūlytina ANK 573 straipsnio 3 dalies nekeisti.

3. Pažymėtina, kad ANK 624 straipsnis reguliuoja skundo dėl ne teismo tvarka priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje turinį ir formą, šiame straipsnyje nereikėtų nurodyti skundo įteikimo būdo (nutarimo administracinio nusižengimo byloje apskundimo tvarka nustatyta ANK 622 straipsnyje). Todėl siūlytina išbraukti šias siūlomas nuostatas: „per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu, tiesiogiai“.

4. Manytina, kad apeliacinio skundo padavimo būdas turėtų būti reguliuojamas ANK 646 straipsnyje, įtvirtinančiame pirmosios instancijos teismo nutarimo (nutarties) administracinio nusižengimo byloje apskundimo terminą ir tvarką, o ne ANK 647 straipsnyje, kuriame nustatytas apeliacinio skundo turinys ir forma.

5. ANK 620 straipsnio 1 dalyje siūlytina žodį „išduodamas“ keisti žodžiu „išduodama“.

Dėl Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – LGĮ projektas):

Siūlytina LGĮ projektu keičiamo Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo (toliau – LGĮ) 24 straipsnio 1 dalyje atsisakyti siūlomos nuorodos į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 14 straipsnio 2 dalį. VAĮ 14 straipsnio 2 dalyje VAĮ įstatymo projektu siūloma įtvirtinti ne tik viešojo administravimo subjekto darbo, susijusio su prašymų ir skundų priėmimu, organizavimo ypatumus, bet ir skundų ir prašymų padavimo būdus. LGĮ 24 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta teisė paduoti skundą. Skundo pateikimo būdas nustatomas LGĮ 24 straipsnio 2 dalyje, kurią LGĮ projekte siūloma papildyti nuoroda į VAĮ 14 straipsnio 2 dalį.

Dėl Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus Nr. VIII-1708 17, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – VTAKĮ projektas):

Pastaba dėl LGĮ projekto taikytina ir VTAKĮ projektu keičiamo Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo 17 straipsnio 1 dalies atžvilgiu.

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 13, 17, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – SKĮ projektas):

Pastaba dėl LGĮ projekto taikytina ir SKĮ projektu keičiamo Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 13 straipsnio 1 dalies atžvilgiu.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

Sonata Gendvilaitė, tel. (8 5) 266 2950, el. p. sonata.gendvilaite@tm.lt

Egidija Konopliova-Budrikienė, tel. (8 5) 266 2957, el. p. egidija.konopliova@tm.lt

Reda Gabrilavičiūtė, tel. (8 5) 266 2931, el. p. reda.gabrilaviciute@tm.lt

Tautginas Mickevičius, tel. (8 5) 266 2859, el. p. tautginas.mickevicius@tm.lt

Sigita Panovienė, tel. (8 5) 266 2955, el. p. sigita.panoviene@tm.lt

Dalia Simutienė, tel. (8 5) 266 2923, el. p. dalia.simutiene@tm.lt

Artūras Remeikis, tel. (8 5) 266 2923, el. p. arturas.remeikis@tm.lt

Vaida Rudėnaitė, tel. (8 5) 266 2994, el. p. vaida.rudenaite@tm.lt

Božena Rus, tel. (8 5) 266 2952, el. p. bozena.rus@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA**

Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministerijai

2019-02-27 Nr. (1.19.-2019-150)2-221
Į 2019-02-12 Nr. 2-1182

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, susipažinusi su Susisiekimo ministerijos pateiktais derinti teisės aktų projektais (Nr. 18-7981(3) ir jį lydinčiais projektais), skirtais įteisinti vieną elektroninį langelį valstybės mastu, padidinti viešojo sektoriaus efektyvumą modernizuojant ir skaitmeninant procesus, pagal kompetenciją pastabų neturi.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė

Audronė Bedorf, tel. (8 5) 249 9259, el. p. audrone.bedorf@vtaki.lt

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministerijai
Gedimino pr. 17,
01505 Vilnius

2019-03- Nr. (1.18-31-4 E) R-
| 2019-02-12 Nr. 2-1182

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM), susipažinusi su pateiktais teisės aktų projektais, teikia pastabas dėl Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 8, 14, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 35 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas), kuriame įtvirtintas viešojo administravimo subjektų atsakymų teikimas į asmenų prašymus ar skundus prioriteto tvarka per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (jei asmens Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinės sistemos elektroninio pristatymo dėžutė yra neaktyvi, atsakymas į prašymą ar skundą jam siunčiamas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą, bet įteikiamas kaip registruotoji pašto siunta) (toliau – NESP IS).

Atkreipiame dėmesį, jog toks teisės akte įtvirtintas imperatyvas viešojo administravimo subjektams teikiant atsakymus nustatytą prievolę naudotis išskirtinai tik NESP IS. Atsižvelgdami į siekį efektyvinti ir modernizuoti viešojo sektoriaus procesus, parengto Projekto kontekste NESP IS naudojimą siūlome įvertinti ne tik tarp viešojo administravimo institucijų, bet ir viešojo administravimo institucijoms teikiant atsakymus fiziniams bei juridiniams asmenims.

Todėl šiuo atveju manome, jog viešojo administravimo subjektams turėtų būti užtikrinta galimybė siunčiant dokumentus fiziniams ir juridiniams asmenims, patikrinus, ar jie naudojami (yra aktyvavę) NESP IS elektroninio pristatymo dėžutė (toliau – Pristatymo dėžutė) pasirinkti siųsti juos per NESP IS, o nustačius, jog Pristatymo dėžutė yra neaktyvuota – atspausdintą elektroninio dokumento nuorašą siųsti paštu. Tokiu atveju institucija, įvertinusi siunčiamojo rašto pobūdį, kiekvienu konkrečiu atveju turėtų galėti pati parinkti optimaliausią dokumento siuntimo būdą. Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog įtvirtinus dokumentų siuntimą prioritetau teikiant NESP IS, Projekte nurodytu atveju nesant aktyvuotos Pristatymo dėžutės, dokumentas būtų pristatomas naudojantis NESP IS, „bet įteikiamas kaip registruotoji pašto siunta“, o tai padidintų pašto siuntimo paslaugų išlaidas (kurios, kaip jau minėta anksčiau, galėtų būti mažinamos pačiam viešojo administravimo subjektui parenkant dokumento siuntimo būdą). Todėl VMI prie FM siūlo įtvirtinti lankstesnes NESP IS naudojimo sąlygas, kurios suteiktų galimybę viešojo administravimo institucijoms įgyvendinti NESP IS naudojimą atsižvelgiant į jų veiklos specifiką. Taip pat manome, kad turėtų būti palikta teisė fiziniam ir juridiniam asmeniui pasirinkti, koku būdu jie nori gauti dokumentus iš viešojo administravimo subjekto.

Kartu norime atkreipti dėmesį, kad NESP IS turėtų būti tiek funkcionaliai išpildyta, kad nekiltų nesklandumų, pavyzdžiui, siunčiant ypatingai didelės apimties siuntas, garso įrašus ir panašiai.

Viršininkė

Edita Janušienė

Karla Gūraitė, tel. (8 5) 2687 826, el. p. K.Guraite@vmi.lt
Lina Krasauskienė, tel. (8 5) 2191 776, el. p. L.Krasauskiene@vmi.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551 el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Susisiekimo ministerijai

Nr.
Į 2019-02-13 Nr. 2-1182

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Vidaus reikalų ministerijoje pagal kompetenciją išnagrinėti Susisiekimo ministerijos pateikti derinti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 23, 24, 25, 33, 52, 67, 70, 72, 74, 75, 76, 95, 99, 109, 112, 123, 124, 126, 133, 134, 135, 139, 141, 150, 158, 160 ir 161 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 8¹, 51, 101, 148, 182, 214, 218, 220, 236, 286, 310, 317, 319, 323, 324, 375, 385, 422 ir 430¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 37¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4, 7, 9, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 111, 117, 121, 123, 124, 175¹, 604, 605 ir 624¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 573, 574, 577, 585, 609, 616, 620, 622, 624, 637 ir 647 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 8, 14, 18, 20, 27, 30, 31, 34, 35 ir 36⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.73, 2.44, 2.49, 2.66, 6.166, 6.228⁷, 6.228¹⁴, 6.901, 6.991 ir 6.993 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 papildymo 44¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 43¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 papildymo 34¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 papildymo 4¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus Nr. VIII-1708 17, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 13, 17, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 12, 13, 14, 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Pakartotinai įvertinę esamą teisinę aplinką ir viešojo sektoriaus įstaigų praktiką elektroninių ryšių naudojimo srityje, teikiame savo nuomonę dėl Įstatymų projektų.

Nors ir sutinkame, kad viešojo sektoriaus efektyvumas turi būti didinamas modernizuojant ir skaitmeninant procesus, tačiau Įstatymų projektų teisinio reguliavimo tikslui ir jam pasiekti pasirinktoms teisinio reguliavimo priemonėms nepritariame. Vadovaudamiesi technologinio neutralumo principu, manome, kad įstatymuose, reglamentuojančiuose asmenų bendravimo su viešojo sektoriaus institucijomis ir įstaigomis būdus, neturėtų būti išskiriama kaip prioritetinga kuri nors viena informacinė sistema (šiuo atveju – Nacionalinė elektroninių siuntų pristatymo naudojant pašto tinklą informacinė sistema (toliau – NESPIS), o turėtų būti sudaromos kuo platesnės galimybės asmenims kreiptis į viešojo sektoriaus institucijas bei įstaigas ir gauti atsakymus iš jų jiems priimtinausiu ir patogiausiu būdu.

Platesnio NESPIS taikymo viešajame sektoriuje turėtų būti siekiama per šios sistemos populiarinimą tarp asmenų, skatinimą ją naudotis, o ne jos, kaip prioritetingos, įtvirtinimą įstatymuose, nepaliekant asmenims galimybės pasirinkti, koks bendravimo su viešojo sektoriaus institucijomis ir įstaigomis būdas jiems yra patogiausias ir priimtinausias. Tokiu būdu būtų užtikrintas laipsniškas, savanoriškumo principu paremtas perėjimas prie NESPIS, kaip pagrindinio ar vieno iš pagrindinių asmenų bendravimo su viešojo sektoriaus institucijomis ir įstaigomis kanalo.

Taip pat pažymėtina, kad šiuo metu, kai NESPIS vartotojų skaičius tarp asmenų yra santykinai mažas, privalomas atsakymų į asmenų prašymus, skundus, kitų viešojo sektoriaus institucijų ir įstaigų dokumentų siuntimas asmenims per NESPIS nepagrįstai padidintų viešojo sektoriaus institucijų ir įstaigų išlaidas, nes jeigu asmens NESPIS elektroninio pristatymo dėžutė yra neaktyvi, minėti dokumentai turėtų būti atspausdinami ir siunčiami asmeniui kaip registruotoji pašto siunta viešojo sektoriaus institucijos ar įstaigos lėšomis. Būtų eliminuota galimybė atsakymą į prašymą, skundą ar kitą viešojo sektoriaus institucijos ar įstaigos dokumentą siųsti pigesniais ir greitesniais būdais, t. y. elektroniniu paštu arba per specialiai tam sukurtus elektroninius savitarnos portalus. Be to, išlieka rizika, kad vėliau bus apmokestintas ne tik hibridinių (kai elektroninė siunta yra atspausdinama ir įteikiama kaip registruotoji pašto siunta), bet ir elektroninių siuntų siuntimas per NESPIS, todėl viešojo sektoriaus institucijos ir įstaigos turės dar daugiau išlaidų.

Atskiruose asmenų bendravimą su viešojo sektoriaus institucijomis ir įstaigomis reglamentuojančiuose įstatymuose prireikus galėtų būti įtvirtinta galimybė asmenims kreiptis į viešojo sektoriaus institucijas bei įstaigas ir gauti atsakymus iš jų elektroniniais ryšiais, nenurodant konkrečios informacinės sistemos. Tokiu būdu būtų sudaryta galimybė viešajame sektoriuje naudoti NESPIS, nors ji ir nebūtų išskiriama kaip prioritetinga informacinė sistema.

Vidaus reikalų viceministras

Darius Urbonas

A. Vitkauskienė, tel. 271 8747, el. p. alvija.vitkauskiene@vrm.lt

A. Puidokas, tel. 271 8838, el. p. adomas.puidokas@vrm.lt

V. Vaškelis, tel. 271 8274, el. p. virginijus.vaskelis@vrm.lt